

Rotterdams 40dagenboekje 2025
'Als een dienaar'

Voorwoord

We zijn blij en dankbaar dat we voor het tweede jaar een Rotterdams 40dagenboekje hebben kunnen samenstellen. Een grote groep voorgangers uit de breedte van de Kerk heeft voor iedere dag een meditatie, gedicht, gebed, verhaal of Bijbelstudie geschreven. Het is een prachtig gevarieerd geheel geworden.

Het thema voor dit jaar is *'Als een dienaar'*. De titel is ontleend aan Filippenzen 2: 6-7 waar Paulus schrijft:

“Hij, die de gestalte van God had, maakte er geen aanspraak op aan God gelijk te zijn, maar deed afstand van zijn positie en nam de gestalte aan van een dienaar.”

Deze woorden herinneren ons aan de weg die Jezus is gegaan. Een weg van dienstbaarheid, van lijden, sterven en opstanding. Ook horen we de echo van de lijdende knecht uit Jesaja. En verhalen uit het leven van alledag.

De 40dagentijd is een weg van inkeer en bezinning. We bereiden ons voor op het Hoogfeest van Pasen. Als individu en als gemeente, gedoopt in zijn dood, en met Hem opgewekt. Wat betekent dat voor ons leven? En voor de Kerk die zich lichaam noemt van haar Heer? Een gezindheid als Christus, een mindset van dienstbaarheid, richting elkaar en de ander. Het tekent de houding die we in onze stad mogen hebben: dienstbaar aanwezig.

Wij hopen dat dit 40dagenboekje u helpt om iedere dag even een moment stil te staan, tijd te nemen om te bezinnen.

Wij wensen u een goede voorbereidingstijd toe,

MARIANNE BOGAARD

JAN REIJM

HAROLD SCHORREN

Mattheüs 6: 1-6 en 16-21

Aswoensdag

Een aantal jaren geleden ging er een wervingsfilmpje van een kerk rond op internet, met daarin de bijzondere zin: ‘de kerk zit vol met hypocrieten, maar er kan er altijd nog wel eentje bij.’ Het woord ‘hypocrieten’ is een vertaling van het woord in dit gedeelte dat in hedendaagse bijbelvertalingen wordt weergegeven als ‘huichelaars’ of ‘schijnheiligen’. Het komt hier drie keer voor. Jezus ontmaskert ons hypocriete gedrag in de omgang met God en elkaar.

Het woord ‘hypocriet’ is afkomstig uit de toneelwereld, en duidt op een masker dat je voor je gezicht houdt terwijl je een rol speelt. Je doet het wel, maar bent het niet. Het is ‘voor de show’. Jezus zegt tot drie keer toe: word zo niet! Doe niet als degenen die spelen alsof ze het menen. Ze zijn acteurs in een leven met God geworden, en vertonen onecht gedrag in hun openbare omgang met Hem.

Aswoensdag herinnert ons hard aan de naakte feiten waar we voor weglopen. We worden getekend als sterfelijke, gebrekkige en zondige mensen. Het haalt ons uit de mooie rollen die we willen spelen. Het ontregelt doelbewust de dagelijkse toneelvoorstelling. Jezus is als de toneelknecht die het zaallicht aandoet, waardoor duidelijk wordt dat het klaar is met de voorstelling.

Hij kwam niet voor de show. Hij meent het oprecht. Hij komt de ongecensureerde versie van ons leven dragen, met alle duistere momenten die daar deel van uitmaken en alle lijden van dien. Als Hij komt om ons te dienen, dan speelt Hij geen rol, maar dan is Hij écht een knecht. Hij draagt ons totale bestaan, niet voor de schijn maar heel reëel.

Ik hoop dat de komende lijdensweken de nodige barsten in onze maskers zullen veroorzaken en ons dichterbij God zullen brengen. Dat we eerlijker worden richting God en elkaar. Dat we vooral ook Jezus zullen zien zoals Hij is, ongefilterd en eerlijk. Hij ging de diepe weg van ons bestaan om ons te verlossen. Hij kwam voor alle zondaars. Ook voor de hypocriete varianten, die eruitzien als heiligen.

DS JAN REIJM
ROTTERDAM - HILLEGERSBERG

Bijbel

‘Wat is waarheid?’

Is Jezus een oproerkraaier die koning wil worden? Dat is de vraag waar Pilatus mee worstelt. Hij vraagt het Hem: ‘Bent U een koning?’ Daarop vertelt Jezus hem wat Zijn missie is: ‘U zegt dat Ik een Koning ben. Hiervoor ben Ik geboren en hiervoor ben Ik in de wereld gekomen: om voor de waarheid te getuigen. Iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Mijn stem gehoor.’ Pilatus antwoordt met een vraag: ‘Wat is waarheid?’ (Johannes 18: 37-38).

Je zou Pilatus zomaar gelijk kunnen geven. Want ja ... hebben mensen voor ‘de waarheid’ elkaar niet eeuwenlang de hersens ingeslagen? Zouden we niet eens moeten ophouden met al dat gediscussieer over ‘de waarheid’? Als we nou eens allemaal de lijn van Pilatus zouden volgen, zou de wereld dan geen betere plek worden?

Het lijkt een aantrekkelijke optie, totdat je leest hoe het verder gaat. Wat doet de rechter die zijn schouders ophaalt over de waarheid? Hij spreekt meerdere keren uit dat de verdachte onschuldig is, en geeft Hem vervolgens over aan de beul. Als de waarheid niet meer telt, gaan andere dingen tellen: het eigen hachje, de eigen machtspositie, behoud van inkomsten. Je hoeft maar het nieuws te volgen om te zien hoe actueel dat is: grote techbedrijven willen niet langer feiten checken. Want ja ... wat is waarheid?

Jezus zegt dat Hij ‘in de wereld gekomen is om van de waarheid te getuigen’. Voor Hem betekent dat niet dat Hij anderen de hersens inslaat. Integendeel, Hij komt als een dienaar, die de voeten van Zijn leerlingen wast. Hij zegt: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij.’ Hoe aantrekkelijk alle andere opties ook lijken, het is Jezus die de weg naar Boven heeft geopend. Wie die waarheid op het spoor komt, ontdekt dat dit geen weg is naar geweld, maar naar dienstbare liefde. In de voetstappen van de Man van Nazareth leer je ‘de ander belangrijker te vinden dan jezelf’, aldus Paulus in Filippenzen 2: 3.

‘De waarheid zal u vrijmaken,’ zegt Jezus in Johannes 8: 32. Die vrijheid gunt Hij ieder mens.

DS RENÉ VAN LOON
PREDIKANT WIJKGEMEENTE DE SAMARITAAN

Beeldmeditatie | beeld: Corry Ammerlaan (Artihove, Bergschenhoek)

De denkende mens

We zien een ladder met een mens die bovenaan zit, in gedachten verzonken. Hij heeft zijn voeten op de zevende tree van de ladder gezet. Tree voor tree naar boven geklommen zit hij bovenaan en denkt hij na. De kunstenaar, Corry Ammerlaan, heeft dit bronzen beeldje *De denkende mens* genoemd, met daarbij als achtergrondgedachte ‘denken op hoog niveau, symbool voor het creatief oplossen van problemen’. Ja, hoe is het eigenlijk op dat hogere niveau? Is het daar anders dan onderaan de ladder? Het zou zomaar kunnen dat op ‘hoog niveau’ aanvankelijke problemen tot een oplossing komen ...

Boven aan een ladder heb je een zeker overzicht, uitzicht, je kunt verder kijken. Je kunt er ook terugblikken, mijmeren over de treden die je genomen hebt. Waar ben je vandaan gekomen, en is het een zware klim geweest? En nu? ‘Ben’ je er al of beseft je dat er nog meer is? En dat er ook een ‘beneden’ blijft om mee in verbinding te zijn, met beide voeten op de grond, in de modder soms? In Jezus’ voetspoor gaan gaat stap voor stap, tree voor tree, het is een kwestie van inoefenen en van praktiseren, op en neer, met perspectief.

Het symbool van de ladder komen we al in de Bijbel tegen: de Jakobsladder (Gen. 28). Aarde en hemel met elkaar verbonden, engelen dalen en stijgen er langs af en op. In de 7e eeuw schreef woestijnvader Johannes Climacus over de geestelijke ladder. Opklimmen, tree voor tree, reikhalzen naar het Hogere, om uiteindelijk uit te komen bij zuiverheid (en een nederig hart!) – in geloof, hoop en liefde ...

Ook de 40dagentijd, net deze week begonnen, is een periode om na te denken over waar het echt om gaat in het leven, in Jezus voetspoor, op-weg naar Pasen. Ook creativiteit heeft daar een plaats in, en gebed. Vandaag is het vrijdag 7 maart, de eerste vrijdag van maart, wereld-gebedsdag. Gebed gaat de wereld rond, dit jaar voorbereid vanuit de Cookeilanden, bij het thema “I made you wonderful” (psalm 139).

Er is meer dan genoeg om over na te denken en om voor te bidden!

DS HERMIE HUMMEL
EMERITUS PREDIKANT ROTTERDAM-IJSSELMONDE

Gebed

Als een dienaar

Help ons Heer om als dienaars uw voorbeeld te volgen. Net zoals U niet uw eigen belang voor ogen had, maar het belang van een ander, willen wij leren om te dienen zoals U gediend heeft. We willen leren zien wat U ziet en hoop geven aan hen die het nodig hebben.

Help ons dat we niet, doordrenkt door onze eigen persoonlijke voorkeur, afkeurend reageren op mensen die U zo hard nodig hebben, maar die dingen anders doen dan wij het gewend zijn.

Help ons dat we niet geleid worden door onze eigen verlangens en mensen voorbijgaan, waarvan wij niet merken dat zij ergens anders door gedreven worden in hun magere keuzes.

Help ons dat we niet gemotiveerd worden door onze persoonlijke voorkeur en mensen buitensluiten die al door de maatschappij aan de kant gezet zijn.

Help ons dat we niet door onze culturele invloeden, anderen buiten sluiten die net even iets anders doen, klinken of reageren dan wij gewend zijn.

Heer help ons, om net als U afstand te nemen van hetgeen waar we zo gewend aan zijn geraakt en om weer open te staan voor het onbekende.

Om bereidwillig gevonden te worden, om een extra mijl te gaan en om onszelf even aan de kant te zetten zodat we de ander kunnen zien en zij daadwerkelijk gehoord kan worden.

Help ons om niet te vergeten waar het U om gaat:

dat echte liefde met een prijs komt,

dat bereidwilligheid onze ogen opent en ons verder brengt dan menig mens durft te gaan en dat onszelf verliezen soms ook winnen betekent.

Dan zullen we in staat zijn om te begrijpen dat geloof alleen door de ogen van hoop gezien kan worden en door die kracht liefde gedragen kan worden.

In Jezus naam bidden wij,

Amen

PST. ANGELIQUE VAN DER KLEIN
CROSS CENTERED MINISTRIES

Bijbelstudie | Lucas 4: 1-13

Zoon van God

‘The golden age of America begins right now.’ Nu Donald Trump is teruggekeerd in het Witte Huis belooft hij dat een gouden tijdperk gloort. Velen houden echter hun hart vast met het oog op kwetsbare gemeenschappen.

Aan het begin van de Veertig Dagen horen we vanouds dat Jezus door de duivel op de proef gesteld werd. Dit verhaal zet de toon voor wat komen gaat. Waar Marcus en Matteüs in één adem vertellen over de doop én de beproeving, daar onderbreekt Lucas zijn verslag en voegt een geslachtslijst van Jezus in. Waarom zo’n droge opsomming? Welnu, bij de doop klonk een stem uit de hemel: ‘Jij bent mijn geliefde Zoon’. Maar wie is die Zoon? De geslachtslijst begint met de woorden ‘deze Jezus was, zoals algemeen werd aangenomen, de zoon van Jozef...’ Maar aan het eind schrijft Lucas ‘...de zoon van Adam, de zoon van God’. Adam betekent ‘mens’. Deze mens werd geroepen als zoon van God, want geschapen naar Gods beeld. Deze Adam wordt op de proef gesteld door de slang (Genesis 3), maar bezwijkt voor de verleiding ‘God te willen zijn’. Adam staat zo voor het menselijk falen én zijn val roept om de komst van een nieuwe Adam. Een mens die beantwoordt aan Gods bedoeling, helemaal ‘Gods beeld en gelijkenis’. Zal deze nieuwe Adam staande blijven als Hij op de proef wordt gesteld?

Tot tweemaal toe horen we de duivel tegen Jezus zeggen: ‘Als U de Zoon van God bent...’ Maar wat kun je verwachten van de Zoon van God? Een gouden tijdperk? Brood in overvloed, macht om plannen uit te voeren, ambitie? Maar Jezus prikt door de verleidingen heen én blijft staande. Hoe? Door te ‘leven van de woorden die opgeschreven staan’ (Barnard). Maar Jezus gaat nog een stap verder. Waar de duivel zich beroept op ‘er staat geschreven’, daar stelt Jezus ‘er is gezegd’. Niet de dode letter, uit zijn verband gerukt, maar het gaat om het luisteren naar de stem van de levende God! Door zijn gehoorzaamheid aan de hemelse Vader blijft Hij als nieuwe Adam staande én toont Zich de ware Zoon van God.

Om te overdenken:

- *Wat verwacht jij van de Zoon van God?*
- *Hoe blijf jij staande in een wereld vol verleiding?*

DS BERT DAVELAAR
PROTESTANTSE GEMEENTE ROTTERDAM-ZUID

zondag Invocabit, 9 maart

Verhaal

Als een dienaar – luisteren

Bijbeltekst: Jakobus 1 vs. 19

“Laat ieder mens snel zijn om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn.”

Echte dienstbaarheid begint met luisteren. De theoloog Dietrich Bonhoeffer benadrukte het belang van gemeenschap en het luisteren naar elkaar. In deze 40dagentijd worden we uitgenodigd om niet alleen te horen, maar ook echt te luisteren naar de verhalen en pijn van anderen.

Als we nadenken over wat het betekent om als een dienaar te leven, worden we geconfronteerd met onze eigen verlangens en ambities. In een wereld die vaak draait om macht en erkenning, roept Christus ons juist op om onszelf te verlagen, om de ander boven onszelf te stellen. Dat vraagt om moed en opoffering, maar het is ook een weg naar ware vrijheid.

In de stilte van deze lijdenstijd is het goed om ons hart te openen voor de roep van de dienaar. Hoe kunnen wij, in ons dagelijks leven, de liefde van Christus weerspiegelen? Misschien is het in een vriendelijk gebaar naar een vreemdeling, of in het luisteren naar iemand die onze aandacht nodig heeft. Het zijn vaak de kleine dingen die een groot verschil maken.

Bonhoeffer schreef ooit: “De weg naar de vrijheid is de weg van de dienstbaarheid.” Laten we die woorden ter harte nemen. In onze gebeden en overpeinzingen. Dat gaat – bij mij in ieder geval – niet vanzelf. Daarom mogen we bidden om de kracht om te dienen, zelfs als het moeilijk is, zodat we ons niet laten leiden door onze eigen belangen, maar ons hart openen voor de noden van anderen.

Terwijl we ons voorbereiden op Pasen, herinneren we ons dat de weg van de dienaar ook de weg van het lijden is. Maar in dat lijden ligt de belofte van vernieuwing en hoop. Mogen we, als volgelingen van Christus, de moed vinden om te dienen, te lijden en uiteindelijk te leven in de vreugde van Zijn opstanding.

Reflectie:

Neem de tijd om na te denken over iemand in je leven die behoefte heeft aan een luisterend oor. Hoe kun je deze persoon benaderen en echt luisteren naar wat hij of zij te zeggen heeft?

NICO VAN SPLUNTER
PIONIER PROTESTANTSE GEMEENTE GELOVEN IN SPANGEN

Gedicht

Woorden die doen leven

In ons (samen)leven worden veel woorden gesproken. Ze zijn niet onschuldig. Woorden kunnen verwonden, onze dagelijkse maar ook religieuze woorden. Het luistert hier nauw, woorden kunnen uitnodigen of afwijzen, verbinden of uitsluiten, doden of levend maken. De Franse dichter Paul Éluard (1895-1952) benoemt woorden die doen leven.

*Er zijn woorden die doen leven
en dat zijn onschuldige woorden.
Het woord warmte, het woord vertrouwen,
liefde, rechtvaardigheid,
en het woord vrijheid,
het woord kind
en het woord vriendelijkheid.*

*En bepaalde bloemennamen
en bepaalde vruchtennamen.*

*Het woord moed en het woord ontdekken.
En het woord broer en het woord kameraad
en bepaalde namen van landen en van dorpen
en bepaalde namen van vrouwen, mannen
en vrienden ...*

DS KOEN HOLTZAPFEL
REMONSTRANTSE GEMEENTE ROTTERDAM

Meditatie

Bruggen bouwen

In de aankomende periode van de 40dagentijd richten we ons op het lijden en sterven van Jezus. Hij die voor ons in de wereld kwam om de kloof te dichten die tussen mens en God is ontstaan. Een brug te slaan.

Bruggen bouwen: kinderen doen dat met een grote vanzelfsprekendheid. Maar, ik herinner me dat ik, als kind, dat probeerde in een beekje in Oostenrijk. Steen op steen stapelen aan beide kanten van de beek en dan een geschikt stuk hout vinden om de verbinding te maken. Vaak stortte het bouwsel in. Kent u die ervaring? Die ervaring staat symbool voor iets dat we ons hele leven, in allerlei opzichten proberen: Een brug bouwen naar jezelf. Een brug bouwen naar anderen, relationeel, met kinderen en ouders, collega's etc. Of een brug bouwen in politiek opzicht, nationaal, of internationaal. Samen afspraken moeten maken. Wat blijkt dat in de praktijk toch lastig te zijn.

Het woord 'brug' komt in de bijbel niet letterlijk voor. Maar in het Oude Testament is het natuurlijk zonneklaar in het verbond dat de Eeuwige met Israël sluit. De stenen tafelen, de regenboog, etc. Het gaat dan om een exclusieve relatie, waar andere volken niet toe behoren. Maar is het helende van Jezus dan ook exclusief voor het volk Israël? Ik denk het niet.

Jezus zet alles in een nieuw licht. Niet de theologische discussie tussen de oude joodse traditie en het nieuwe evangelie is het wezenlijke, maar hoe hij zich betoont in de omgang met anderen: Mededogen en heling van dat wat gebroken is, zoals niemand dat ooit eerder deed. Hij ziet ons met alles wat we zijn, de goede en de kwade dingen en hij heeft zoveel liefde voor ons dat hij is gestorven en opgestaan. "Het loon van de zonde is de dood, maar de genade die God schenkt is het eeuwig leven in Christus Jezus, onze Heer." (Romeinen 6:23) Dat is de kern van zijn boodschap van liefde. Hij slaat de brug terug naar God. Mogen we dan proberen in zijn voetsporen Hem na te doen!

DS JOAN VAN KEMPEN

Bijbel

The Servant King

Het lied blijft door mijn hoofd zingen.

*From Heaven, You came helpless babe
Entered our world, Your glory veiled
Not to be served but to serve
And give Your life that we might live*

(GRAHAM KENDRICK)

Een koning-knecht, die ons wil dienen, hoe bijzonder is dat?

Hoewel 'Servant Leadership' zeer populair is in managementland zit de wereld vol met machthebbers voor wie het concept dienen vreemd is, of hooguit met de mond wordt beleden. Het is niet iedereen gegeven.

God heeft heel wat koningen aangesteld, denk bijvoorbeeld aan David. Van schaapherder werd hij door Samuel gezalfd tot koning. Maar wat het ook is met die koningen, na een poosje gaat het mis, doen ze toch de verkeerde dingen. David bijvoorbeeld met de vrouw van zijn buurman. Het gaat zo met de mensen. Hebben ze macht, zijn ze de baas dan gaat het vaak mis. We zien dat overal op de wereld, ook met presidenten. Het is ook niet zo makkelijk, om al die macht te hebben. Je moet het ook goed gebruiken.

Jezus is de koning die dingen anders doet. Weg van hoe er in de wereld naar macht en kracht wordt gekeken. Hij is als koning-knecht gestart als een kwetsbaar kind. Hij kwam op voor de armen en de zieken. Hij is de Koning van de mensen zonder macht. Hij laat zien wat er gaat gebeuren als Gods koninkrijk er helemaal is. De God van de machtelozen.

En dan speelt dat andere lied door mijn hoofd, geschreven naar Psalm 72

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar, Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij geeft hoop aan rechtelozen, Hij zal de machten die ons dwingen
hun bloed is kostbaar in zijn ogen, breken en binden,
Hij koopt ons vrij uit het slavenhuis. Hij zal leven, onvergankelijk als de zon*

*Zijn naam is tot in eeuwigheid,
zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde,
een woord van vrede, van mens tot mens.*

(HUUB OOSTERHUIS)

KARIN DE SCHIPPER
DIRECTEUR SAMEN KERK IN NEDERLAND (SKIN)-ROTTERDAM

donderdag 13 maart | dag 8

Beeldmeditatie | beeld: 'De Zoon slaapt', aquarel 2010, Paul van Dongen

De zoon slaapt

Wat een beeld van rust. De Zoon slaapt.

'Zoon' met een hoofdletter. Het is duidelijk wie Paul van Dongen bedoelt: Jezus, geliefde Zoon van de Eeuwige.

Hij die dient slaapt hier. Vertrouwt zich toe aan de slaap.

Des te beter kon Hij overdag wakker zijn en dienen, er zijn waar en voor wie Hij was geroepen.

We kennen het verhaal over Jezus die rustig sliep in de boot met zijn leerlingen terwijl er een hevige storm op het meer van Galilea woedde (Lukas 8: 22-25). In Hem geen angst op dat moment. Hij wist zich veilig in Gods armen. Pas toen Hij doodsbang was vlak voor zijn arrestatie op de Olijfberg verweet Jezus zijn leerlingen dat ze sliepen (Lukas 22: 39-46). Toen was zijn veiligheid ver te zoeken.

Vandaag is het de jaarlijkse Internationale Dag van de Slaap. Slapen moeten we om gezond te blijven naar lichaam en geest. Gebrek aan slaap tast ons concentratievermogen en reactievermogen aan. Naast pijn kunnen zorgen en angsten ons uit onze slaap houden. Goed kunnen slapen is een zegen die niet ieder gegeven is.

Het gevoel dat er veel van ons afhangt kan ons aanzetten tot een grote inzet bij de dingen die we moeten doen. Maar niet alles is van ons afhankelijk. We zijn daarbij toch immers altijd in de hand van de Eeuwige, Degene die ons draagt.

Slapen is ook loslaten. Zoals geloven ook loslaten is. Dienen ook. Niet laat maar waaien, maar ons toevertrouwen aan de Ene.

Tijd om rust te nemen, slapen, even afstand nemen. En jezelf en ieder voor wie je zorgdraagt toevertrouwen aan de Eeuwige. We hebben het zo nodig. Ook wie een dienaar wil zijn.

*'Vergeefs is het dat je vroeg opstaat,
je laat te ruste legt,
je aftobt voor wat brood –
Hij geeft het zijn lieveling in de slaap.'*

(PSALM 127: 2)

Goede nacht.

DS JANET DE VRIES

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE EN VRIJE EVANGELISCHE GEMEENTE PETRAKERK, LOMBARDIJEN

Gebed

*Eeuwige, ik mijmer graag even
tegen U aan
en of dat bidden is, dat is aan U
want als bidden vragen is
om wereldvrede
om gerechtigheid waar onrecht heerst
om al die grote dingen
die het leven goed maken voor iedereen
– voor iedereen behalve misschien voor de schurken –
dan heb ik het gevoel dat ik U gebruik
als stoplap
om de onmacht – of is het onwil –
van de mens in het algemeen te verhullen.*

*Daarom mijmer ik maar klein
over vrede met U
en met mijn nogal irritante buurman,
de betweter,
en vrede met mijzelf, dat zou mooi zijn,
over van betekenis zijn
voor U, al zou ik niet weten wat
ik daarvoor zou moeten doen of laten
voor de mensen om mij heen,
gewoon door er te zijn en te doen wat nodig is.
En misschien is dit wel genoeg
anders moet U mij maar een zetje geven
uw Geest is daar goed in.*

Amen, ofzo.

DS IET BUIJSER
PRINSEKERK

Bijbelstudie | bij Lucas 9: 28-36

De dienaar verhoogd

Elk mens heeft van die momenten die je vast wilt houden, die je koestert, waar je lang naar uitkijkt en die als ze er zijn altijd zo snel weer voorbij zijn. Voor mijn vrouw en mij is dat Tweede Kerstdag, al sinds jaar en dag is dat de dag waarop ons hele gezin compleet is en we met elkaar koken en eten. Een dag die veel te kort duurt!

Zo'n ervaring heeft Petrus ook in onze dagtekst. Tijdens het bidden van Jezus verandert zijn gelaat en voegen Mozes en Elia zich bij Hem. Een hemelse glans verandert de omgeving en Petrus raakt dusdanig onder de indruk, dat hij drie tenten wil bouwen. Voor Mozes, voor Elia maar ook voor Jezus, hij wil het moment vasthouden, omarmen. Hij vindt het zo ontzettend mooi en waardevol. Maar 'hij wist niet wat hij zei' (NBV) of 'hij begreep het niet'(BGT). Wat betekent dit? Sommige geleerden zeggen dat Petrus door drie gelijke tenten aan te bieden, laat zien dat hij zijn leraar op hetzelfde niveau beschouwt als de grote Mozes en Elia, wat goed is. Maar hij begrijpt niet dat Jezus oneindig veel superieurder is aan Mozes en Elia. Het lijkt net of Petrus nog niet door heeft wie Jezus werkelijk is.

Eerder in hoofdstuk 9 noemt Petrus, op de vraag wie Jezus voor de leerlingen is, Hem de Messias, door God gestuurd. Ook vertelt Jezus dat Hij moet lijden en sterven. Maar dat was op één of andere manier niet goed binnengekomen. Onbegrip; zou het daarom zijn dat Hij ondersteuning krijgt van Mozes en Elia? Wordt Hij daarom even de 'hemel' ingetrokken? 'Ze spraken over hoe Zijn levenseinde zou zijn!' Blijkbaar hadden Mozes en Elia de lijdensweg van Jezus beter begrepen dan Petrus. Of moeten we zeggen dat de Vader het begreep, begreep dat de Dienaar even verhoogd moest worden om Zijn weg met hulp van Boven te kunnen gaan. Een weg die Hij gaat voor ons mensen!!

PASTOR JOHAN BOS
WIJKGEMEENTE CREDO

Verhaal

Iemand dienen met tijd

Het gebeurde of moet ik zeggen: het overkwam me op een van die mistige dagen tussen kerst en oudjaarsdag. Het was nerveus druk in de oude winkelstraat die de bommen had overleefd. Sommige mensen spraken over de tijd voor een nieuwe oorlog en anderen over de tijd na de oorlog. Er hing veel onzekerheid in de lucht. Het was alsof ieder haastig elkaar voorbij liep. Een jonge vrouw in een lange jas met een capuchon op haar hoofd vroeg me ineens: “Mag ik u iets vragen?” Ja, natuurlijk“, zei ik licht achterdochtig. Ze zal wel geld willen. “Hebt u kleingeld bij U om vannacht te kunnen slapen.” Muntgeld had ik niet bij me, maar wel papiergeld. “Ik zal even kijken,” zei ik. “Dank u wel dat u tijd neemt om even te kijken,” zei ze. Dat ze me bedankte voor het nemen van tijd voor haar, bleef me bij. Wat was hier belangrijk: geld voor onderdak of iemand die tijd voor je neemt? Ik was in die week juist aan het lezen in het boek ‘Komt er een land bij de dokter.’ Een boek van Michelle van Tongerlo, straatarts. De verhalen in dit boek zijn soms als winterse hagel in mijn gezicht. Telkens keert weer dat verlangen terug. Verlangen om gezien te worden, verlangen om serieus genomen te worden. Verlangen naar iemand die tijd voor je neemt. Bij iemand stil staan kan een vorm van dienen zijn. Iemand tijd geven is iemand warmte geven. Het is een vorm van onderdak. De jonge vrouw verdween weer in de straatdrukte. Ze had me meer gegeven dan ze wist.

MARINUS VAN DEN BERG

Gedicht | voor Frans Weevers, diaken

Erecode

*In het cachot zit je in zak en as,
maar Paulus klimt er vurig in de pen,
één met de Filippenzen als ik ben,
schrijft hij, een dienaar, zoals Jezus was.*

*Want Christus garandeert ons dat het gen
der naastenliefde in het mensenras,
zich verder openbaren zal, 'en masse':
tot liefdevolle 'family of men'.*

*Ook Rotterdam heeft 'bediening' van node,
gun mensen minimaal bed, bad en brood.
Barmhartigheid is sterker dan de dood,
verharding past geen ware stadgenoot.
Doe dus niet mee aan haatdragende mode,
maar stem vrij in met liefdes erecode!*

**GUUS KOELMAN
EMERITUS PREDIKANT PROTESTANTSE KERK**

Meditatie

Sint Jozef

Op 19 maart vieren we in de Kerk de heilige Jozef. Kent u hem? Er staat geen woord van hem zelf in de Bijbel. Maar over hem is er genoeg geschreven. Hoe hij voor een enorm dilemma stond toen Maria zwanger was, maar niet van hem. Wat is er gebeurd? Zo'n oprechte, vrome, zuivere, trouwe bruid ... !?

Echte liefde geeft niet alleen vreugde en voldoening. Echtgenoten en ouders weten dat de liefde voor elkaar en voor de kinderen ook pijn doet. Liefde brengt een kruis met zich mee en de heilige Jozef weet daar alles van.

Liefde is levengevend, niet alleen in de kinderen. Wat zou er worden van de gezondheidszorg als artsen en medisch personeel hun werk voor de zieken zonder liefde zouden doen? Wat zou er van het onderwijs worden wanneer leerkrachten en docenten geen liefde hebben voor hun leerlingen en studenten? Liefde heeft vele kanten. Wat zou er van het huis worden als de metselaar geen liefde heeft voor zijn vak? Wat zou er van de rechtspraak worden als de rechter geen liefde heeft voor rechtvaardigheid?

Waar haalde Jozef nu de kracht vandaan om de liefde te bewaren en de liefde trouw te blijven, als de liefde lijden meebrengt? Jozef is een gelovige man die gevoelig is voor Gods ingevingen. Het verhaal van de engel laat zien dat Jozef in crisissituaties te rade gaat bij God. Hij moet kiezen tussen twee onmogelijke situaties: Bij Maria blijven met alle problemen van dien of bij Maria weggaan, met eveneens zoveel problemen. God geeft hem antwoord via de engel. Zijn gebed wordt verhoord; de donkere nacht met een moeilijk dilemma wordt verlicht door Gods antwoord. Daarmee zijn de problemen niet over, maar hij weet dat hij de liefde kan bewaren en doen wat God wil. Hij weet dat hij nieuwe problemen krijgt, maar dat hij ze met Gods hulp zal overwinnen. Hij weet dat het goed is om Maria bij zich te nemen en zorg te dragen voor dit Kind.

Wij kunnen veel van Jozef leren. Vooral die luisterende houding, waardoor hij het woord van de engel kon verstaan. Ook de bereidheid het leven en de last van het leven aan te nemen en met Gods hulp te dragen. We leren van Jozef liefdevolle wijsheid waardoor hij een goede vader voor Jezus kon zijn. Jozef blijft een inspirerend voorbeeld. Weinig woorden, veel goede daden.

MICHEL HAGEN
PLEBAAN RK

Bijbel

Mattheüs 16: 24

Toen zei Jezus tegen zijn leerlingen: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en Mij volgen.

Als Jezus op weg gaat naar zijn kruis begint Hij ook te spreken over óns kruis. Maar, wat is ons kruis? Niet dat van 'elk huisje heeft zijn kruisje': een ziekte of zo, of meer algemeen: ongeluk. Als ons dat bespaard blijft dan wordt voor ons besef het woord over kruis dragen een pro memorie post. Dan is dit woord dus niet voor mij bestemd. Maar Jezus zegt: Wie zijn kruis niet opneemt, zijn leven wil behouden, zal het verliezen, houdt niets over op dag dat het erop aankomt.

Kruis in deze zin is niet het ons opgeléigde kruis van verdriet, leed of pijn, maar een kruis dat door ons opgenómen moet worden.

Jezus' volgelingen moeten wéten welk kruis voor hen is. Kies er dan ook voor!! Wéét wat je kruis is – zoek ernaar, desnoods – laat het niet liggen!! Niemand mag in het onzekere zijn wat zijn kruis is.

Petrus wilde Jezus' gang naar de dood verhinderen. Wij willen net als hij er niet aan dat Jezus moest lijden en sterven. Dat heeft te maken met onze schuld, onze onmacht tot overwinning ervan, ons gebrek aan verwachting.

Ons kruis opnemen is dan een oprechte schuldbelijdenis: Ik heb God buiten spel gezet. Ik heb daarom zijn geboden overtreden: gedaan wat goed was in eigen oog.

Je kruis dragen is zo een streep halen door het eigen ik. Het is dan óók vertrouwen op het lijden, de dood en de opstanding van Jezus alléén. Met in gedachten de dag van vs. 27: 'Wanneer de Mensenzoon komt, dan zal Hij iedereen naar zijn daden belonen', het weten: dáár kom ik alléén maar goed doorheen met een beroep op wat Jezus deed. Het kruis is daarom: een streep door alle verwachting die ik nog van mezelf koester. Ook een streep door wanhoop. Uw kruis opnemen is: het Jezus laten opnemen.

De enige daad, die van ons verwacht wordt is: Het gaan-van-Jezus-voor-ons aanvaarden in stille aanbidding: In uw kruis is onze vrede.

DS JAN MANNI
EMERITUS-PREDIKANT CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK

Beeldmeditatie | de voetwassing, Rembrandt van Rijn

Dienend leiderschap

Onze wereld is vol heersers, die geroepen zijn om te dienen. Meestal wordt dat als tegenstelling gezien: wie heerst is sterk, wie dient zwak. Jezus vindt echter zijn kracht in zwakheid. Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Nergens komt dat zo concreet tot uitdrukking als bij de voetwassing.

Voorafgaand aan de viering van de Paasmaaltijd wast Jezus de voeten van zijn leerlingen. Dit is ongehoord: dat de Meester sla-venwerk doet. Geen wonder dat Petrus hier-teen protes-teert. We zien het aan zijn houding. Deze is gespannen. Hij lijkt zich krampach-tig vast te houden. Of is het een aanzet om zo snel mogelijk op te staan? In ieder geval straalt hij iets ongemakkelijks uit. De drie andere leerlingen kijken toe. Is hun blik nieuwsgierig: wat gebeurt hier? Of zijn zij verwonderd om dit dienstbetoon van de Heer zelf? Dit gaat in elk geval veel verder dan toen premier Rutte de vloer reinigde nadat iets van zijn dienblad was gevallen.

Het is ronduit schokkend dat de Messias zich verlaagt tot zo'n dienstwerk. Hij is echt het tegenbeeld van de sterke man die wij ons voorstellen. Maar als ik op hem let zoals Rembrandt hem schetst dan zie ik geen zwakking. We zien een Jezus die met rechte rug bezig is. Hij oogt bepaald niet serviel. Het is een krachtig beeld om Jezus zo te zien dienen.

Die kracht komt, denk ik, omdat Jezus dit niet móet doen, maar hij wil het. Hij kiest voor dienst als een kracht die wat tot stand brengt. Daarmee is hij ook een voorbeeld ter navolging.

De verleiding van de macht is altijd groot, bij hoog en bij laag. Macht corrupteert, ook al willen we daar vaak niet van weten. Daartegenover blijft dienen als keuze zuiver, het dient een edel doel. Niet om zelf groter te worden, maar om de ander groot te maken. Dat is pas echte grootheid.

Gebed

Like a servant

The Lord said to us, learn from me, for I am gentle and lowly in heart, and you will find rest for your souls. (Matthew 11: 29)

A humble Matthew 11: 29-person may be better than others in various points, but he does not count it. A gentle person is a person who does not claim.

In order to reach the goal in Christian life, it seems to be like a marathon which is patiently run by following the example of Jesus. If we want to be true servants of him we have to be like him. We are not called to gratify ourselves but we are called to be an instrument for him.

Paul warned Timothy there will be terrible times in the last days. People will be lovers of themselves, lovers of money, boastful, proud, abusive, disobedient to their parents, ungrateful, unholy, without love, unforgiving, slanderous, without self-control, brutal, not lovers of the good, treacherous, rash, conceited, lovers of pleasure rather than lovers of God – having a form of godliness but denying its power. Have nothing to do with such people. (1 Timothy 3: 1-5).

We are not told it is easy to be like Jesus, but we have to sustain in good work. Imitate our Lord Jesus till the end. So, fight the good fight, finish the race, keep the faith (persevere).

Prayer

Dear Lord, Thank you for your call. Thank you for what you did for me. You became a human being, suffered and died on the cross to save me. I do not deserve to be who I am. You loved me, accepted me, and drew me closer to you to serve you.

Thank you God. Now I ask you to help me to imitate Jesus in my life. Through all difficulties in life and all the challenges in the world use me to be an instrument to show the love of Jesus for others. Help me persistently doing good work and finish my race.

In Jesus name. Amen

PASTOR SEMERE ENAMO
MAHBERE KRISTIAN KERK

Bijbelstudie | Lucas 13: 1-9

Tijd voor inkeer

Het idee dat als je iets ergs overkomt, je het wel verdiend zult hebben. Het is een oud en universeel idee. Vandaag de dag benoemen jonge mensen in het westen dat als 'karma'. Een term die uit het hindoeïsme komt lopen en uitdrukt dat je krijgt wat je verdient. Varianten daarop vind je in zo'n beetje alle religies. In ons seculiere westen is dit idee zeker niet uitgestorven en zit het nog steeds in de achterhoofden van mensen. Daarom blijven mensen bij (plotselinge) ellende zich afvragen: 'waar heb ik dit aan verdiend?'

Dit idee leefde ook in de tijd van Jezus (zie bijvoorbeeld ook Johannes 9) en Jezus rekent er mee af. Al doet hij dat niet door te stellen dat de slachtoffers onschuldig waren aan hun ongeluk... Integendeel, Jezus stelt zijn hoorders niet gerust, maar heeft een paar verontrustende woorden voor hen.

Jezus komt tot deze pittige uitspraken naar aanleiding van een heftig nieuwsbericht. Pilatus heeft iets vreselijks gedaan en enkele Galileeërs hebben daarbij de dood gevonden. Dat doet Jezus ook denken aan een bijzonder tragisch ongeval waarbij achttien mensen om het leven waren gekomen. Jezus stelt de retorische vraag aan de mensen die bij Hem zijn: denken jullie echt dat deze slachtoffers slechter waren dan de mensen om hen heen?

Het is wel duidelijk wat Jezus denkt. Natuurlijk niet. Maar het is niet zo dat ze eigenlijk net zo OK waren als iedereen. Het tegenovergestelde is het geval: deze mensen waren even schuldig als iedereen.

Scherpe woorden van Jezus. Wat moeten zijn hoorders hiermee? Wat staat hen te doen? Tot inkeer komen (vers 3 en 5). Want anders treft hen hetzelfde noodlot.

We leven in de lijdentijd, traditioneel een tijd van inkeer en bezinning. We hoeven niet te denken dat we beter zijn dan anderen. We kunnen er beter vanuit gaan dat wij onze eigen schuld hebben. Collectieve schuld (bv. ten aanzien van de klimaatschade en het wereldwijde armoedeprobleem) en individuele schuld (een tekort aan liefde, recht en barmhartigheid).

Net als mensen die getroffen zijn door ongeluk of ellende, zijn ook wij niet OK. Wij zijn niet onschuldig.

Heer, ontferm U.

NIELS DE JONG
PREDIKANT NOORDERLICHT-BLIJDORP

zondag Oculi, 23 maart

Verhaal

Van betekenis zijn

“Mevrouw!” Aarzelend hield ik mijn pas in. We hadden elkaar al eerder ontmoet. Ze vertelde verder alsof er geen tijd tussen zat.

We pasten net samen op de stoep, zij, ik en haar rollator.

“Ik zou vrouwen veel kunnen leren, dat heb ik altijd gedaan... handwerken bijvoorbeeld, of excursies in de bibliotheek. Maar dan moet mijn man ons met de auto brengen, want het lopen gaat niet meer zo goed.”

“Vrouwen kunnen ook bij mij thuis komen, dan leer ik ze gezonde recepten koken en dan eten we dat samen gezellig op.”

Al pratend ging ze langzamer lopen, dat kwam ook omdat ze na elke zin mij verwachtingsvol aankeek. Ik wist eerlijk gezegd niet zo goed hoe te reageren, maar ik ging ook langzamer lopen.

“Ik heb hier vroeger gewoond. Door omstandigheden woon ik nu in een duur huis dat ik altijd openstel voor mensen. Iedereen is welkom.”

Hoe oud zou ze zijn? Ze ziet er een beetje breekbaar uit. Zouden vrouwen het leuk vinden om bij haar thuis te koken? Vind ik dat eigenlijk wel een goed idee?

“En met de kinderen kan ik dan natuurlijk knutselen, ik heb heel veel lapjes en kraaltjes en zo, hartstikke leuk voor ze.”

We liepen de Sint-Mariastraat in. “Komt u even bij het wijkpastoraat binnen?” vroeg ik: “Zullen we een kopje thee drinken?”

“Eigenlijk heb ik niet zoveel tijd, ik heb het altijd druk met andere mensen. Maar vooruit, misschien kan ik onder een kopje thee luisteren naar de problemen van de mensen bij u binnen. Ik ben daar al eerder geweest en toen waren de mensen blij met mijn bezoek.”

Ze nipte aan haar thee. Dat ontroerde mij. De vrouw die in haar leven zoveel gedaan had... Ik denk dat ze zich een beetje alleen voelt en ze wil zo graag iets betekenen voor anderen. Maar misschien heeft ze alle energie wel nodig om zelf overeind te blijven.

Van mij mag ze elke dag een kopje thee komen drinken. Alle ‘stoere’ verhalen over vroeger... Hier zullen we er elke keer liefdevol naar luisteren.

KATINKA BROOS

WIJKPASTOR ROTTERDAM WEST EN PREDIKANT DELFSHAVEN/CENTRUM

Gedicht

Denk dan aan de anderen

De Palestijnse boer Daoud Nassar uit Bethlehem sprak in de Pauluskerk over het onrecht dat hij ervaart. Het eigendomsbewijs op de familiegrond wordt niet erkend door de Israëliische rechter. Regelmatig wordt de oogst met militaire bulldozers vernietigd. Als christen kiest Daoud ervoor niet mee te gaan in de haat en geweldloos de grond te blijven bebouwen. Een ware dienaar van vrede en gerechtigheid. Zijn vrouw Jihan las dit gedicht van Mahmoud Darwish (1941 - 2008). Wij doen hen alleen recht als wij hen en anderen niet vergeten.

*Als je je ontbijt klaarmaakt,
denk dan aan de anderen
en vergeet niet de duiven te voeren.*

*Als je je in oorlogen stort,
denk dan aan anderen
en vergeet de mensen die om vrede vragen niet.*

*Als je de waterrekening betaalt,
denk dan aan de anderen
die uit de wolken drinken.*

*Als je thuis komt,
denk dan aan de anderen
en vergeet de mensen in tenten niet.*

*Als je slaapt en de sterren telt,
denk dan aan anderen
aan hen die geen slaapplaats hebben gevonden.*

*Als je je ziel bevrijdt met mooie gedachten,
denk dan aan de anderen
die het recht op woorden hebben verloren.*

*En als je aan de verre anderen denkt,
denk dan aan jezelf en zeg:
ik wil een kaars in de duisternis zijn.*

DS MARIANNE BOGAARD
PROTESTANTSE GEMEENTE KRALINGEN

Meditatie

Een kerstverhaal in de 40dagentijd

Dag en nacht verblijft Hanna in de tempel in Jeruzalem. Hier dient zij de Ene en houdt zij zich bezig met vasten en bidden. Elke dag weer! Vasten en bidden! Zij ziet uit naar de tijd dat God Israël vertroosting zal schenken. Daarop heeft zij haar doen en laten afgestemd. Zij verwacht en wacht. Zij wacht de nieuwe tijd op, zij staat op de uitkijk. Voor Hanna wordt dat zelfs als 'levenslang' getekend. Er is verwachten en verwachten: rustig afwachten én gespannen uitzien. Hanna deed het laatste. Het is een innerlijke gerichtheid, gevoeligheid door de belofte van de profeten ingegeven.

Hanna dient de Ene. Ze bidt – in gebed roep je de Ene aan, je spreekt de Ene aan. En zij vast – bij het vasten concentreer je je op waar je mee bezig bent, soms zelfs zonder te eten en te drinken. Ze leeft aan deze kant van de grens, maar met het oog op het land aan de andere kant: de nieuwe tijd. Ze is de wachtpost van Israël.

Misschien op een alledaagse dag verschijnen op het tempelplein ouders met een kind. Op het plein stapt zij uit de schaduw van Simeon. Zij wordt geraakt door de ontmoeting met dat kleine mensje. Hanna spreekt vanaf dit moment met alle mensen die in hoop leven op de bevrijding van Jeruzalem over haar ontmoeting met Jezus.

De jonge Jezus roept enthousiasme bij haar op. Zij kan zich nog steeds laten raken. Geraakt worden is niet altijd aangenaam. Het betekent ook dat je door elkaar geschud kunt worden. Maar alles beter dan dat je niet meer bereikt kunt worden door wat goed is en waardevol.

Na dit bezoekje gaat Jezus vaker op weg naar Jeruzalem. Eerst begeleid door zijn ouders en later door anderen, door die anderen die er steeds bij zijn, en zo gaan wij allemaal in een soort kring om Jezus heen mee. De afstand kan klein of groot zijn, maar we staan op een bepaalde manier om hem heen op weg in deze 40dagentijd. Onmogelijk is het om daarbij niet, al is het voor even, geraakt te worden.

DS JILS AMESZ

PROTESTANTSE GEMEENTE ROTTERDAM-ZEVENKAMP EN KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Bijbel | lezen Lukas 13: 12 - 35

Insiders en outsiders

Onderweg naar Jeruzalem en Goede Vrijdag krijgt Jezus een vraag. “Heer, zijn er maar weinigen die gered worden?” Die vraag gaat over Gods Koninkrijk, Gods Nieuwe Wereld die er aan komt. Wie heeft daar een plekje?

Jezus spreekt de vraagsteller aan als iemand die hoort bij de mensen die weet hebben van Abraham, Isaak en Jakob. Mensen die bij ‘Jeruzalem’ horen en weten van de wet en de profeten. De vraagsteller hoort dus bij de insiders, de ‘kerkmensen,’ de serieuze gelovigen. Zij denken dat zij vanzelfsprekend bij God en zijn toekomst horen. De anderen, die weinig van het geloof weten en nooit naar de kerk gaan, de outsiders, ja die vallen er misschien wel buiten.

Maar Jezus zet dat dus allemaal op z’n kop. Jezus zegt tegen de gearriveerde gelovigen, die zeker weten dat ze goed zitten, dat zij er helemaal niet zomaar vanzelfsprekend bij horen. Jezus zegt tegen hen: “Doe alle moeite om door de smalle deur naar binnen te gaan. Want er is reële kans dat jullie mensen die menen dat ze gereserveerde plaatsen hebben in Gods Nieuwe Wereld, er juist niet komen, omdat je Mij niet wilt volgen.”

Maar de outsiders, ja, die zullen komen zegt Jezus! Ze zullen toestromen uit alle windrichtingen. Stromen van mensen. En ze zullen aan tafel zitten voor het feestdiner van Gods Nieuwe Wereld. Met Abraham en Isaak en Jacob en alle profeten. De eersten worden laatsten en de laatsten worden eersten.

Als jij jezelf ziet als outsider, bijvoorbeeld omdat je het lastig vindt om te geloven of omdat je jezelf zo vaak vindt mislukken, dan moet jij je volgens Jezus dus niet zomaar buiten het Koninkrijk rekenen. Outsiders zijn juist welkom. Sta op en ga achter Jezus aan, met alle twijfels en tekortkomingen, en leef volgens zijn aanwijzingen.

En de insiders? Die moeten dus beseffen dat het er niet om gaat dat je vanzelfsprekend gelooft en lid bent van de insider-club. Het gaat er om dat je écht Jezus volgt, dat je recht doet en trouw bent en wandelt op Jezus’ weg.

ARJAN MARKUS
PREDIKANT PELGRIMVADERSKERK, DELFSHAVEN

Beeldmeditatie

Ongebroken verzet

Daar staat hij, de grote man van het monument 'Ongebroken verzet', aan het begin van de Westersingel, ter hoogte van de West-Kruiskade. Hij kijkt omhoog. Totdat het veelbesproken beeld 'Moments Contained' op het Stationsplein verscheen, was deze man het begin van de beeldenroute langs de Westersingel, de 17 kunstwerken tot aan het vasteland. Een prachtige entree van de stad Rotterdam, nog verder uitgebreid en aangelegd in 2001, toen Rotterdam culturele hoofdstad van Europa was.

Deze man heeft het allemaal zien komen. Hij staat er sinds 1965, en er is heel wat onenigheid geweest voor hij het licht zag. Er moest een monument voor het verzet in Rotterdam komen – of/en voor alle omgekomen Rotterdammers? Lastige vragen, die vaker voorkomen bij herdenken. Wie mag er worden herdacht, geëerd, en wie moet daar buiten blijven?

Beeldhouwer Hubert van Lith (1908 - 1977), tijdens de oorlog zelf actief in het verzet, maakte dit monument. Een gevangene uit een concentratiekamp met gescheurde kleren, vlak voor het moment dat hij gefusilleerd zal worden. Hij kijkt omhoog – ongebroken in zijn verzet, in zijn moed. De titel van het monument was eerst 'Ongebroken', later is er in kleinere letters 'verzet' aan toegevoegd: het conflict samengevat in de titel. Het beeld ontving weinig waardering bij het verschijnen. 'Te traditioneel' was het oordeel. Toch wordt ook op deze plek nog altijd op 4 mei een krans gelegd door de burgemeester.

Het beeld laat mij denken aan Jezus Christus, die de gestalte aannam van een dienaar. Het beeld draagt de grote verwachtingen en verlangens van mensen, die voortkomen uit hun lijden in de oorlog. Het beeld draagt de onmacht van mensen om onze conflicten te boven te komen. Het draagt onze onmacht om onszelf onder ogen te durven zien als angstige, falende, breekbare mensen. Jezus Christus heeft ons mensen gediend door onze verwachtingen en verlangens, ons falen en onze onmacht op zich te nemen. Hij heeft zich laten breken aan het kruis. Zijn verzet tegen alle kwaad, zijn liefde bleef ongebroken. Wij dienen Jezus Christus door onszelf onder ogen te zien en elkaar in zijn krachtige liefde te aanvaarden.

DS ILSE HOGEWEG
PROTESTANTSE GEMEENTE CAPELLE AAN DEN IJSSEL

ONGEBROKEN
1940-1945

Verhaal

Schaakmat gezet

De telefoon ging. Er hing een zuster aan de lijn.

Of ik snel naar het Joodse hospice aan de Amstelveenseweg wilde komen.

Een oude beroepsmusicus had dringend behoefte aan een dominee.

Henk heette hij. Daar lag hij. Bleek en vermagerd. Uitbehandeld zoals de dokters dat noemen. Maar God had nog een reddende behandeling in petto, zo zou blijken.

Met angstogen keek hij me aan. Hij zei: Ik zie als een berg op tegen het sterven. De dood heeft me schaakmat gezet. De man bleek een verwoed schaker.

Of hij wat had met God en met de Bijbel? Nou ja heel vroeger een paar jaar zondagschool, maar verder niks.

Ik voel dat ik er niet lang meer ben. En dan moet ik voor de grote Baas verschijnen. Ik heb er een puinhoop van gemaakt. Wat ik allemaal uitgevreten heb. Je moest eens weten. Hoe moet dat nu?

Vriend je hoeft niet alleen, zei ik. Ik ken iemand die de dood schaakmat heeft gezet, namelijk Jezus. Weet je hoe Hij dat gedaan heeft? Door een onverwachte zet; door zich aan het kruis te laten slaan. Nee niet voor brave Hendrikken, maar voor losers zoals jij en ik.

En weet je, Hij stond ook weer op. Zo zette Hij de dood schaakmat. Zo maakte hij de dood tot een poort naar de hemel voor een ieder die op Hem vertrouwt.

Opeens klaarde zijn gezicht op. Dat geeft me hoop, sprak hij opgelucht.

De keren daarop wilde hij meer weten. De snelle groei van zijn prille geloof verbaasde me.

Veertien dagen na de eerste ontmoeting werd ik gevraagd voor de begrafenis. Hoe kan ik kinderen en kleinkinderen bereiken voor wie de Bijbel een totaal vreemd boek is? Ik worstelde er mee.

Maar het werd me gegeven. De Geest bereidde me een grote verrassing. Op het deksel van de kist stonden schaakstukken in schaakmatstand. Dat was Henks laatste wens. Ik stond perplex.

Mijn uitgewerkte meditatie kon de prullenbak in. Ik vertelde over Jezus' kruis en opstanding aan de hand van die paar schaakstukken. En ze begrepen het!

AART VAN VUUREN
OUDERENPASTOR HILLEGONDAKERK

Meditatie | bij Lukas 15: 11 - 32

“Ik ben het niet meer waard ...”

Deze zin, die de jongen bij zijn terugkeer uitspreekt, krijg ik nogal eens te horen. Het gevoel dat je Gods liefde niet waard bent. Het ging in het leven niet helemaal zoals je hoopte. Verkeerde keuzes, verkeerde vrienden. Of als kind nooit liefde en warmte gekregen. Van het een kwam het ander. Je voelt je minder dan anderen. Zij hebben hun leven op orde. Maar jij... “Ik ben het niet waard.” Om tal van redenen kan die gedachte ontstaan zijn.

Zo ook bij de jongste zoon in de gelijkenis. Je snapt het ook wel: hij is behoorlijk van het pad geraakt. Op een dag vindt hij zichzelf tussen de varkens. Dieper kun je als Jood niet zinken. Maar zomaar teruggaan? Hij voelt wel aan dat dat er niet in zit. Maar hier blijven is ook geen optie. Wat nu?

Schoorvoetend keert hij op zijn schreden terug. Onderweg tientallen keren geoeffend wat hij gaat zeggen. Het moet meteen goed zijn, wil hij nog een kans maken. Denkt hij. Hij maakt zich klein: “Ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden.” Misschien kan ik als knecht toch weer een plekje op de boerderij krijgen. Je snapt het wel. Zoiets zou ik ook doen.

En zijn vader? “Fijn dat je er weer bent. Maar we moeten eerst even praten.” We zouden niet vreemd opkijken. Of de vraag: “Heb je ervan geleerd?” Maar niets daarvan. Helemaal niets. Het is een en al welkom. Hij krijgt een overvloed over zich uitgestort. Alsof hij nog niet genoeg gefeest heeft. Wat een vader!

Met de vader bedoelt Jezus zijn Vader. Deze gelijkenis stelt je de vraag: hoe kijk je naar God? Je zou je kunnen voorstellen dat de Vader zegt: “Vooruit, we proberen het nog één keer.” Maar in plaats daarvan zegt Hij: “Jij bent mij alles waard!” Ondanks alles. Dankzij Jezus, de verloren Zoon.

Er zijn mensen die God als een kruidenier zien. Dat kan, maar dan wel één die op de kleintjes blijft letten.

ROELOF DE WIT
PREDIKANT HOFLAANKERK, HERVORMD KRALINGEN

Verhaal

Jesaja 55:1 - 6

Hij staat op wacht bij de gangway, zijn handen koud van de zoute wind die over de haven waait. Het is al de zevende maand aan boord van dit enorme containerschip; dat zijn zeven lange maanden weg van huis. De haven ligt voor hem als een reusachtige bijenkorf van economische activiteit. Grote schepen glijden majestueus door de Maasmond richting zee, terwijl kranen als reusachtige handen containers verplaatsen. Hier, in het hart van de wereldhandel, is het verschil tussen rijk en arm tastbaar, met drukte van miljardendeals die de lucht wel lijken te vullen.

Hij ademt diep in en ruikt Hollandse grijsheid, vermengd met diesel. Zijn ogen glijden over het water en de kade, met het constante piep-piep-piep van de portaal-kranen als achtergrondgeluid. Hij voelt de vermoeidheid van de maandenlange reis in zijn botten. De hunkering naar huis die zijn hart zwaar maakt. Hij mist zijn vrouw, zijn kinderen, de geur van de regen op Leyte, zijn eigen Filippijnse eiland. Maar dit is zijn leven. De zee is zijn werkplek, de horizon zijn vaste metgezel. Zijn gezin vertrouwt op hem. Zijn kinderen gaan naar de universiteit dankzij zijn werk op zee, en de vrouw van zijn overleden broer kan hij ondersteunen. Alles wat hij doet, is voor hen.

Hij denkt aan een bijbelvers dat hem vaak troost: “Hierheen, hier is water als je dorst hebt. Kom, ook al heb je geen geld.” Die woorden zijn als een zachte echo in zijn gedachten. Een belofte dat er altijd een manier is om de leegte te vullen, ook wanneer je er niets tegenover kunt zetten. En hoop. Alsof het water dat zijn dorst zal lessen op een onverwachte plek kan opduiken, zelfs te midden van de immense zakelijkheid waarin hij zich bevindt.

De horizon smelt samen met zijn gedachten. Hij weet dat zijn reis niet alleen fysiek is. Het is ook een reis van geduld en van opoffering. En van het verlangen naar iets dat verder gaat dan wat je kan zien. Zelfs in het verre, ijzige Rotterdam is er water, al is het geen materiële rijkdom. Het is iets diepers. Een belofte die hij vasthoudt voor zijn geliefden.

DS HELENE PERFORS
KOOPVAARDIJPREDIKANT IN DE RIJNMOND

Gedicht

Openingspsalm

*Dienstbaar aanwezig zijn in deze stad?
Paulus zijn Christuspsalm opent de weg
om van dat 'jammer dan', of 'dikke pech'
te vrijwaren wie maar de vloek aanvrat,*

*die rust op vreemde gasten, van de leg.
Versterk de kracht in ieder mens vervat,
die minderwaardig weggestopte schat:
'Omdat ik het, in jou gelovend, zeg!'*

*Zie niet alleen de zelfbedieningsruit,
tot eigen voordeel spijkerhard gescreend
en van de ander nauwelijks gediend.*

*Maar luister hoe boven de welvaartsbuit
de noodklok her en der wanhopig luidt,
en vraagt om dienstbaarheid als Jezus' vriend.*

**GUUS KOELMAN
EMERITUS PREDIKANT PROTESTANTSE KERK**

Meditatie

De lamp

Sinds kort is de predikantskamer in de Oranjekerk een gebedsruimte geworden. De ruimte ziet er fris en knus uit, vol creatieve gebedsvormen op prikborden, aan een lijn met vlaggetjes, geplakt op een muur of geschreven op het raam. Je kunt makkelijk een uur in de ruimte verblijven zonder dat hij opvalt, maar áls je hem een keer hebt opgemerkt, zal hij je niet snel weer ontgaan: de lamp.

Midden bovenin het kamertje hangt een oude lamp. Een markante lamp, een bol in het midden en drie armen. Het is een lamp met een verhaal. Nu zijn er heel veel lampen met een verhaal, maar hoe vaak neemt iemand de moeite om het verhaal op te tekenen?

Een tijd geleden stuurde een geliefd gemeentelid mij de geschiedenis van de lamp. “De lamp is minstens 100 jaar oud. Ouder dan de Oranjekerk zelf. Hij zou de kerk hebben kunnen zien bouwen als het ware. Het was een huwelijkscadeau aan mijn ouders in 1928. Ik heb begrepen dat hij toen al niet nieuw was, maar zeker weten doe ik het niet. Ik weet ook niet in welke kamer van het eerste huis van mijn ouders hij heeft gehangen. Vrij kort in het begin is een van de drie kapjes gebroken. Mijn vader heeft het toen gelijmd. De lijm was vooroorlogse kwaliteit, want het houdt nog steeds. In de loop der tijden is wel een paar keer de bedrading vernieuwd.”

Wat heeft de lamp allemaal gezien en gehoord? Het is een vraag die in de vier pagina's die volgen voorbij komt. In al die decennia op de studeerkamer van zijn vader, organist in de Nassaukerk, componist en koorleider ... Voor de laatste jaren van zijn ouders in een ouderencomplex in Schiebroek ... In de predikantskamer van de Oranjekerk ... Al die jaren is de lamp een stille getuige.

Een ander geliefd gemeentelid heeft de lamp laatst weer helemaal opgeknapt. Zo kan de lamp nog vele jaren de ruimte verlichten, als een stille dienaar trouw aanwezig, grotendeels onopgemerkt. Is dat niet precies hoe God vaak werkt in onze levens?

JUREK WOLLER
VOORGANGER WIJKGEMEENTE ORANJERK EN NOORDERLICHT ORANJERK
MET DANK AAN HERMAN DE WOLFF

Bijbel | 'Hij is zachtmoedig en rijdt op een ezel.' Matteus 21: 5

Zachtmoedig

Het rijden op een ezel herinnert aan een oude profetie van Zacharja: 'Kijk, uw koning komt, zachtmoedig en rijdend op een ezelin.' Daar moesten de discipelen later kenmerkend aan denken. Want dat typeerde helemaal de Koning van God.

Vooraf het woord zachtmoedig. De Koning van God is geen braller, geen blazer, geen koning in een dure jas en met een dure te lange stropdas. Hij heeft niets met uiterlijke gewichtdoenerigheid. Zoals Hij op dat ezeltje komt aanrijden, – zo is Hij de Redder van God, gezonden om mensen dichtbij te komen, zelf laag en heel dichtbij. Zachtmoedig, barmhartig, liefdevol. Zo iemand is Jezus. Dat wil Hij laten zien met deze actie vlak voor Jeruzalem. Een koning op een ezel stelt zich nederig op. Geen dure wagen, geen dure Tesla, het is meer een premier op een fiets. Een Koning op ooghoogte. Zachtmoedig, niet te verwarren met soft, het is een bijzonder soort moed.

Als Een ons daarmee heeft willen dienen dan Jezus. Daarin is Hij zo ver gegaan, dat Hij uiteindelijk ook van de ezel af stapte en zich liet voortduwen naar Golgota, naar het kruis. Hij rijdt op een ezel, Hij hangt aan het kruis. Om te verzoenen en te redden, te bevrijden, te genezen.

Zie je het voor je? De mensen verdringen zich om de ezel. Wat is deze koning dichtbij, aanraakbaar dichtbij. Vreugde vervult de mensen. Onze schuld gaat Hij boeten, ons gemis vervullen, de deuren van een nieuwe wereld open zetten, wat wil je nog meer?

*Zo is de Heer een knecht geworden
en tot de bodem toe gegaan
om ons met ootmoed te omgorden,
Hij doet ons zijn geringheid aan.*

*Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen
dat ik U daarin volgen mag.*

NLB 569: 3, 4

DS PIET DE JONG

Beeldmeditatie | 'Voetwassing', Ford Madox Brown (1821 - 1893)

Beeldmeditatie

Rechts in het schilderij neemt Petrus, in weelderige kleding op een grote bank veel plek in. De bank waar hij op zit lijkt bijna een troon. Rechts de uitgetrokken sandalen. Petrus lijkt hier een wat oude, humeurige man die de voetwassing maar laat gebeuren.

Jezus draagt een blauw, eenvoudig onderkleed en knielt op een rood kleed. In zijn verschijning is hij de bediende. Het aureool rond Jezus is opvallend. Past dit wel in het schilderij, is deze beeldtaal hier nodig om de heiligheid van Jezus te tonen? Jezus is immers met volle aandacht – haast in zichzelf gekeerd – bezig met de handeling die hij verricht. Hij wast voeten als een dienaar, en wordt daarbij niet tegengehouden door welke reactie dan ook.

Wanneer we onze ogen laten dwalen over het schilderij zijn het vooral de reacties van de leerlingen die opvallen. De een houdt in afgrijzen zijn hoofd vast; een ander kijkt bedenkelijk met zijn hoofd rustend op zijn gevouwen handen. Weer een ander klampt een andere discipel aan, of slaat hij zijn arm om diens schouder? De volgende is vooral nieuwsgierig en probeert over de schouder van Petrus mee te kijken. De meest linkse discipel trekt zijn sandalen alvast uit. Zo doen hier alle discipelen bedoeld of onbedoeld mee aan wat Jezus doet bij Petrus en laten daarin een scala aan emoties zien; het vraagt ieders aandacht en reactie.

Jezus die de plek in neemt van een bediende kan voor ons nog steeds een bron van inspiratie zijn tot navolging. Tot het afleggen van positie en status en het dienen van welke ander dan ook, een mens zoals wij en die daarom liefde verdient. Toen en nu nog altijd. 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?'

Een vraag is wel: wat zouden wij in onze tijd moeten doen om eenzelfde reactie op te wekken? Als we met dezelfde overgave het goede doen, hoever kunnen wij dan eigenlijk wel niet gaan in het afleggen van onze schaamte, status? Van dat wat ons tegenhoudt tot werkelijke dienst van de ander? Is er een grens aan ons dienen? Zou die er wel moeten zijn?

En tot slot vragen wij ons af: had de werkelijke bediende ook niet op het schilderij moeten staan? Waar was hij of zij? Wat zou het voor hem of haar hebben betekend dat Jezus zijn of haar taak overnam? En hoe zou dat voor mij zijn?

MAURICE DYKSTRA EN DS RUBEN SCHEP
PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE FONTEINKERK, HILLEGERSBERG

Gebed

Help mij Heer

*Help mij, Heer
in al mijn zwakte
verlangend naar een nieuw bestaan
gevangen in gewoonte
en gewenning.*

*Dat lauwheid
mij niet verblindt
noch het vuur van mijn betoog
enkel hardheid kent
noch dat ik koud zal zijn
voor wie roepen om hulp
en mijn bevroren hart
mijn ballingschap wordt.*

*Help mij, Heer
in al mijn zwakte
om mezelf te verliezen
en opnieuw te vinden
mijn lichaam uw lichaam
mijn handen uw handen
mijn hart uw hart
gestorven, herboren
opgestaan als nieuwe mens.*

*Dat ik mag leven
zoals Hij
levend van de liefde
ademend in uw trouw
vreugdevol op nieuwe grond
hemel op aarde
mensen nabij
zoals bedoeld van den beginne.*

Amen

DS HAROLD SCHORREN
LAURENPASTORAAT, LAURENSKERK

Bijbelstudie | Lucas 20: 9 - 19

De vierde dienaar

Een man legde een wijngaard aan en verhuurde die aan enkele boeren. Deze wijngaard eigenaar ging voor lange tijd naar het buitenland. Tijdens oogsttijd stuurde hij drie verschillende knechten naar de boerderij om zijn deel van de oogst op te halen. Alle drie de knechten werden geslagen en met lege handen teruggestuurd. Uiteindelijk besloot de eigenaar zijn geliefde zoon te sturen, denkende: “Hem zullen ze wel ontzien”. De boeren dachten er anders over: “Dit is onze kans! Die jongen erft al het land als zijn vader sterft. We zullen hem vermoorden, dan is het land van ons.” Ze sloegen de zoon van het erf af en vermoordden hem. Wat zal de eigenaar doen?

Deze gelijkenis werd door Jezus verteld in de tempel. De wijngaard eigenaar vertegenwoordigt God de Vader. De boeren vertegenwoordigen degenen die Hij, zijn ‘land’ (Israël) heeft toevertrouwd. In deze tekst gaat het specifiek om de Hogepriesters en Schriftgeleerden. De drie knechten ook wel de ‘dienaren’ zijn degenen die zijn gestuurd om de ‘boeren’ te herinneren om God terug te geven, wat Hem toekomt, maar de boeren weigerden. Zelfs Gods geliefde Zoon, Jezus (Lucas 3: 22), ‘de vierde dienaar’, werd niet ontzien. Hij werd geslagen en vermoord. De boeren dachten dat ze hadden gewonnen, maar niets was minder waar.

Het laatste gedeelte in deze gelijkenis waar Jezus Psalm 118:22 citeert: ‘De steen die door de bouwers was afgekeurd, is juist de hoeksteen geworden’, lijkt niet te matchen met deze gelijkenis. Maar door dit te zeggen, bedoelt Jezus juist dat Zijn dood een belangrijke rol zou spelen. Zijn dood werd onze redding.

Net als Jezus de gestalte van een dienaar heeft aangenomen, moeten wij ook de gestalte van een dienaar nemen. Ook al worden wij ook afgewezen en misschien zelfs geslagen, weggestuurd. Wij moeten het ‘goede nieuws’ blijven verkondigen en aan God geven wat Hem toekomt. Wie stapt in de voetsporen van de vierde dienaar?

PASTOR CAROLYN NIVILLAC-GIJSBERTHA
NEW ANOINTING CHURCH EMMANUEL

Verhaal

GV-er te zijn

Ik werk, een paar uur in de week maar, als geestelijk verzorger (GV-er) in een groot psychiatrisch ziekenhuis. Het is paradoxaal werk. Werken met patiënten is zwaar. Tegelijkertijd ontleen ik er groot plezier aan.

Ik werk vaak in een afdeling waar patiënten die in crisis zijn worden opgenomen. Verwarde mensen dus. Werken als GV-er in zo'n afdeling is nooit saai. Het mooiste is te proberen met iemand in gesprek te komen. Daar heb je maar een paar seconden voor. Het lukt soms om contact te maken, soms lukt het niet. Je moet genoeg nemen met wat je kunt bereiken.

Als geestelijk verzorger maak ik niemand beter. Als ik iemand die diep depressief is vijf minuten uit de ellende kan halen of iemand die in de war is kan verleiden tot een inhoudsvol gesprek, denk ik dat ik het goed gedaan heb. Als GV-er moet je open staan voor wat je hoort. Lijden wordt op allerlei manieren verwoord. Er zijn verhalen over misbruik die voor mij soms moeilijk zijn te bevatten en te verwerken. Maar je moet ook in staat zijn te praten met mensen waarvoor hun fantasiewereld echter is dan onze werkelijke wereld. Op een gegeven moment had ik contact met twee patiënten die beiden meenden de Messias te zijn. Het is niet aan mij om te oordelen.

Achter iedere patiënt gaat een persoon schuil met een verleden. Soms zijn mensen zo lang ziek, dat ze zelf niet meer goed weten wie ze eigenlijk waren. Wat ze deden, wat hun idealen waren en hun hoop voor de toekomst.

Een valkuil voor een GV-er (of misschien wel iedereen) is de behoefte om een goed, inhoudsvol gesprek te hebben. Dat is mijn behoefte, niet per sé die van mijn gesprekspartner. Die wil misschien wel spreken over oppervlakkige zaken, het eten, het weer, het gebrek aan vrijheden. Vertrouwen is belangrijk en vaak genoeg geschaad. Soms zijn de werkelijkheid en de pijn ook gewoon te veel en kun je er niet over praten. Je mag niet verwachten dat iemand zomaar zijn of haar gedachten en emoties deelt. Mijn gesprekspartners bepalen de diepte van het gesprek, niet ik.

ALBERT RINGER
RABBIJN VAN DE LIBERAAL JOODSE GEMEENTE ROTTERDAM

Gedicht

U hebt mij aangeraakt

*Laat heb ik u lief gekregen,
o schoonheid, zo oud en zo nieuw,
laat heb ik u lief gekregen!*

*U was in mijn binnenste
en ik was buiten
daar zocht ik u,
ik stortte mij op de schone dingen,
die u maakte.*

*U was met mij,
ik was niet met u.
Die dingen hielden mij ver van u,
die niet zouden bestaan,
als ze niet bestonden in u.*

*Geroepen hebt u,
geschreeuwd
en mijn doofheid doorbroken;*

*Gestraald hebt u,
geschitterd
en mijn blindheid verdreven;*

*Gegeurd hebt u,
en ik heb geroken
en snak nu naar u,
ik heb geproefd
en nu hongert en dorst ik.*

*U hebt mij aangeraakt
en ik ben ontvlamd naar uw vrede.*

Augustinus, *Belijdenissen*, X,38

Augustinus is veel gelezen in de Europese filosofie van de twintigste eeuw, onder andere Heidegger en Derrida hebben over hem geschreven. In het vroege werk van de postmoderne Franse filosoof Jean-François Lyotard (1924-1998) functioneert Augustinus als een boeman, een van de uitvinders van het totalitaire 'grote verhaal'. Maar aan het eind van zijn leven werkte Lyotard aan een bijzonder boek over Augustinus, dat onaf bleef, maar wel is uitgegeven (ook in het Nederlands, *Augustinus' belijdenis*, 1999). Nu werd Lyotard geraakt door de mystieke kant van Augustinus, die in de *Belijdenissen* sterk naar voren komt, vaak vragenderwijs – en herkende Lyotard in Augustinus iets van zijn eigen levensgevoel.

De *Belijdenissen* zijn niet direct poëzie, maar tik een paar keer op 'Enter' en het proza verandert al snel in een gedicht. Een gedicht dat ook past bij de veertig dagen, een tijd waarin we proberen om stil te worden, stil te staan, en waarin we ons richten op de dingen die werkelijk van waarde zijn, maar die we in de drukte van het leven vaak niet op waarde schatten, of achteloos voorbijgaan.

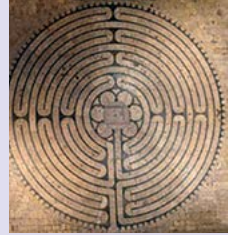
DS JOAS VAN DER SCHOOT
PREDIKANT MAASKANT OPEN GRENZEN

Meditatie | bij Jesaja 9: 21

Als een dienaar van Gods Woord

*‘Dit verbond sluit Ik met hen – zegt de HEER:
mijn geest, die op jou rust,
en de woorden die Ik je in de mond heb gelegd,
zullen uit jouw mond niet wijken,
noch uit de mond van je kinderen,
noch uit de mond van je kindskinderen,
van nu tot in eeuwigheid – zegt de HEER.’*

De Heer maakt ons en onze nakomelingen tot dienaren van zijn Woord. Hij bekrachtigt op plechtige wijze zijn verbond, door de gave van de Geest en van een woord dat niet zal wijken (“mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, zullen niet wijken uit uw mond ...”) Het is een bescherming tegen elke vorm van intimidatie die de aangesprokene(n) het zwijgen zou willen opleggen. Wie is die aangesprokene? Het is zeker de profeet, maar ook het volk. Ook wij, ook ik.

Maar hoe zit het met mij? Ben ik wel die dienaar?

Tijdens mijn bezoek aan de kathedraal van Chartres maakte ik kennis met het labyrint. In de vloer van het schip ligt een groot labyrint. Het daagde mij uit om de weg te volgen die erin is gelegd. Enthousiast ging ik op pad. Al snel naderde ik het centrum. Zou ik daar God kunnen ontmoeten? Nabij gekomen voerde de weg mij steeds verder van het centrum af. Ik raakte steeds verder verwijderd en dreigde er uit te vallen. Het herinnerde mij aan mijn jeugd. Opgegroeid in een katholieke familie was alles zekerheid. Er was geen twijfel. Maar rond mijn 25e kwam deze er wel. De dienaren in de kerk spraken mij niet meer aan, tot er nieuwe priesters in mijn leven kwamen en mij bij de lurven pakten: jij kan het ook, dienaar van Gods Woord zijn! Het lezen in de Bijbel kwam centraal te staan.

De weg in het labyrint naderde weer het centrum. Zou ik er nu wel komen?

Weer andere nieuwe dienaren van de kerk die er kwamen, wierpen mij terug. Ik verstond hen letterlijk niet. Maar God de rug toekeren? Nee, daarvoor is Gods Woord te mooi. Het lezen van de Bijbel geeft me houvast. Wellicht kom ik nu wel in het centrum, ontmoet ik God?

HANS LE LARGE

FEDERATIEPAROCHIE H. MARIA MAGDALENA ROTTERDAM/RIDDERKERK

Bijbel | Lent Bible Devotion

'Like a servant'

This Lent theme, 'Like a servant' when you think of it is a strange phrase. To be like something is not always the same as being that thing. My wife used to collect teapots and some of them had these words written on the bottom, 'Not to be used as a teapot.' Some teapots looked 'like' teapots but, in fact, weren't actual teapots. So, there must be something more to being like something, or someone, on the outside.

Credit foto: Manki Kim op Unsplash

Jesus was 'like a servant' but he didn't have a label saying, 'not to be used as a servant.' Even in a short examination of the Gospels we can see that Jesus was always willing to humble himself, spend time with sinners and tax-collectors: those on the fringes of society. Famously he washed his disciples' feet when they were unwilling to be servants to one another. And in the text from which this year's theme comes we can see the ultimate way Jesus exercised his servanthood, 'becoming obedient to death – even death on a cross!'

'Like a servant' that is what we are called to be as Christians, and we have the best example to follow in Jesus. In 1 John 2: 5a - 6 we read these challenging words, "This is how we know we are in him: whoever claims to live in him must live as Jesus did." So, let's ask ourselves, "How can we live our Christian lives in such a way that will have people saying, 'they look like Jesus!'" How can we act and speak that will bring hope and comfort to those around us?

A company was looking for a new leader among their employees and came up with a plan. On the floor of the corridor they placed a tray that belonged in the kitchen and they waited to see what would happen. During the day the tray remained on the floor as person after person walked by. They noticed some looked at it, others kicked it out of the way and one or two tripped on it. Then one person stopped, picked up the tray and returned it to the kitchen. They had found their new leader, someone willing to serve. Someone who would take the time to ensure the comfort of others. Someone who didn't just look like a servant, but acted like one too.

REV. GRAHAM AUSTIN
SCOTS INTERNATIONAL CHURCH ROTTERDAM

Beeldmeditatie

Als een dienaar

Nevenstaande cartoon maakte ik onlangs voor het tijdschrift 'Woord en Dienst', ik ben daar vaste cartoonist. De prent past bij een reeks die 'Lieve Toos' heet. Deze denkbeeldige dame wordt geconsulteerd over brandende vragen die leven bij even denkbeeldige leden van de kerk. Zoals hoe anders de boodschap van de apostel Paulus is vergeleken met het programma van Jezus. Hoe komt Paulus aan al zijn wijsheid, zou je kunnen vragen.

In de tijd onderweg naar Pasen borrelt die vraag ook vaak op. Vanaf Aswoensdag worden we door de liturgische schema's bij de hand genomen en volgen de weg van Jezus als de lijdende knecht des Heren, als Lam Gods. De verhaaltstof van de vier evangelisten is daarin leidend. Neem op Palmzondag of in de Stille Week maar eens deel aan de uitvoering van Bach's Mattheus-passie, zing de koralen mee, en je vibreert tot in je diepste vezels mee met het lot van de Man van smarten.

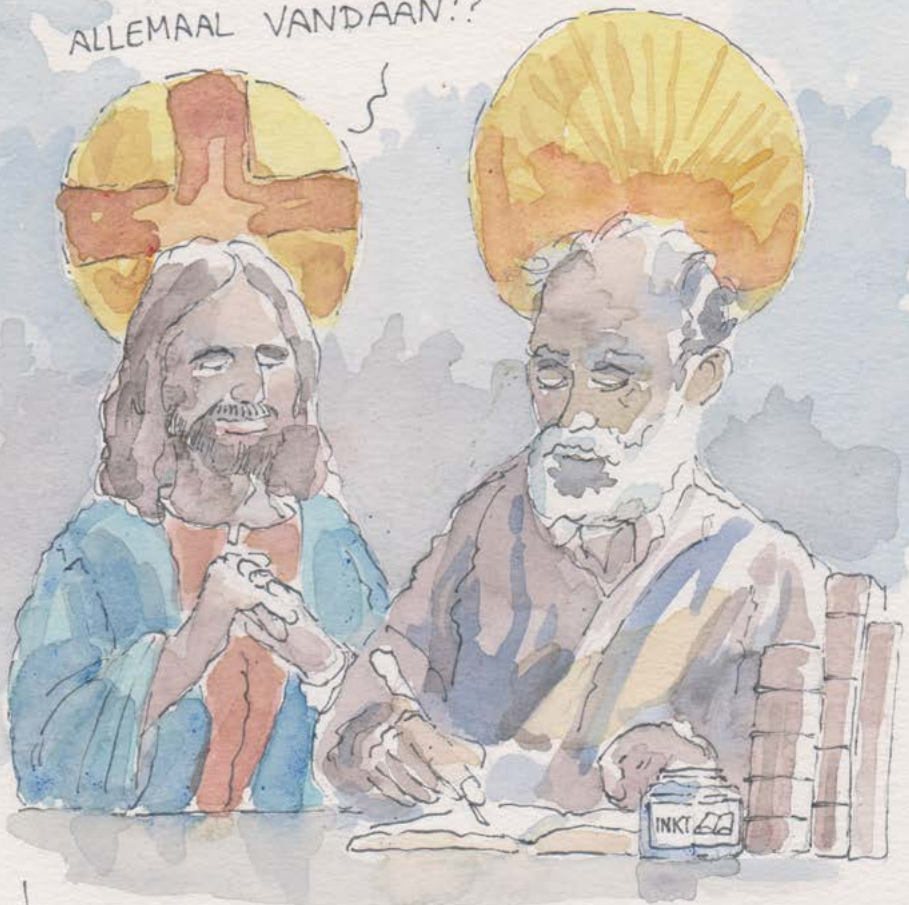
Gelukkig wordt er die paastijd meer gezongen dan gepreekt. Wat valt er ook uit te leggen over zin, doel en betekenis van het parcours dat Jezus niet uit de weg is gegaan. Alsof er een sluitend 'waarom' en 'waartoe' zou zijn van het lijden van de Heer. De drama's die overal in de wereld op welk moment ook plaats vinden, doen er in alle onbegrijpelijkheid niet voor onder.

Paulus heeft Jezus nooit gezien, laat staan gesproken, hooguit in een visioen. En op die kennismaking die misschien wel wat aan de late kant was, is de apostel maar wat zuinig. Maar hij wekt niettemin de indruk Hem van heel dichtbij te kennen. Zijn theologische rekenschap over de zin van Jezus' missie, de verzoening van de schuldige mens en mensheid door het verzoenend bloed van Jezus, is even onnavolgbaar als onbegrijpelijk. Niettemin is uit die rekenschap de wereldkerk gebouwd en vieren we elk jaar Pasen.

De brieveschrijver naar 'Lieve Toos' in Woord en Dienst heeft Paulus wegens zijn onbegrijpelijkheid ingeruild voor enkel de Jezus zoals we die in de Evangelieverhalen tegenkomen. Of de viering van Pasen daarmee met meer inzicht zal worden gevierd is nog maar de vraag. Wat wij herkennen als een uitroepteken van Pasen lost de vraagtekens van de voorafgaande gebeurtenissen niet op. Mede dankzij Paulus.

BERT KUIPERS
EMERITUS LAURENSPASTOR EN CARTOONIST

PAULUS TOCH!
WAAR HAAL JE DIT
ALLEMAAL VANDAAN!?

Hart
Cuijpers

Meditatie | bij Johannes 13: 1 - 15

Meer dan dienend leiderschap

Jezus wast de voeten van zijn leerlingen. Dat is ongekend. Zo'n taak deed de rabbi niet. Het was een klusje voor dienaren. Het gevaar bij dit Bijbelgedeelte, is dat we het associëren met de wereld van de bestuur- en organisatiekunde, als een symbool voor dienend leiderschap. Natuurlijk kun je dat erin teruglezen, maar de voetwassing door Jezus is meer dan dat.

Johannes begint dit gedeelte heel geladen: de context is het pesachfeest. Dan wordt het pesachlam geslacht. Johannes schrijft: "En Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan." Het uiterste is tot het einde. Tot het volbracht is. Dat verwijst naar zijn dood. Dat wordt onderstreept, doordat wordt herhaald dat Jezus terugkeert naar de Vader. Deze zinnen vormen de leessleutel om te kunnen begrijpen waar deze voetwassing over gaat. Het symboliseert Jezus' liefde tot de dood. Elke afzonderlijke handeling staat symbool voor de weg die Christus gegaan is.

Het opstaan van de tafel is het verlaten van de hemelse heerlijkheid. Het afleggen van zijn kleren verwijst ernaar dat Jezus zijn leven geeft. Het woordje voor afleggen wordt ergens anders ook gebruikt voor sterven. In Johannes 10 zegt Jezus: 'Ik ben de goede Herder; de goede herder legt zijn leven af voor de schapen.' En zou het omdoen van de linnen doek niet kunnen verwijzen naar de doeken waarmee Jezus in het graf gebalsemd wordt?

En dan het wassen van de voeten, daar gaat het allemaal om. Jezus die mensen schoonwast door aan het kruis te sterven. In vers 12 keert Jezus weer terug naar de tafel. Dat verwijst naar Jezus' terugkeer naar de Vader in hemelse glorie.

De voetwassing gaat dus over meer dan alleen dienend leiderschap. Jezus die je voeten wast, is Jezus die voor je sterft. Maar wat betekent het dan, dat hij zegt: 'ik heb jullie een voorbeeld gegeven, wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen'?

Waar in uw leven zou dienen méér betekenen, dan aardig zijn en zorgen voor? Waar vraagt dienen om iets van jezelf op te geven?

DS JEROEN HAGENDIJK
PELGRIMVADERSKERK DELFSHAVEN

Meditatie | naar aanleiding van Lucas 19: 29 - 40

De Heer heeft het nodig

Het is Palmпасen, of beter gezegd: het is vandaag Palm- en Passiezondag. Op deze dag lezen we allereerst hoe Jezus rijdend op een ezel als koning Jeruzalem binnentrekt. De evangelist Johannes is overigens de enige die spreekt van palmtakken. Verder volgens klinkt op deze dag ook het verhaal van het lijden en sterven, van de passie. De palmtakken van de hulde worden de palmtakken van het martelaarschap. Jezus weet wat zijn weg zal zijn. Ja, heden hosanna, morgen kruisigt Hem.

Lucas gebruikt het woord 'Hosanna' niet, maar andere woorden die de grootsheid van Gods daden bezingen. Bij de geboorte was het een hemels leger van engelen dat God prijst met de woorden: "Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft" (Lucas 2: 14). Bij Jezus' intocht neemt de hele groep leerlingen het woord en beantwoordt nu met mensenstem de hemelse boodschap: "Gezegd Hij die komt als koning, in de naam van de Heer! Vrede in de hemel en eer aan de Allerhoogste!" (Lucas 19: 38). Hemel en aarde wensen elkaar vrede. In Jezus zijn zij verbonden.

Jezus rijdt op een veulen. Wonderlijk wellicht in onze ogen. Maar oude woorden klinken volop mee in het verhaal, zoals Zacharias 9: 9

*Juich, vrouwe Sion,
Jeruzalem, schreeuw het uit van vreugde!
Je koning is in aantocht,
bekleed met gerechtigheid en zege.
Nederig komt hij aanrijden op een ezel,
op een hengstveulen, het jong van een ezelin.'*

Ook herinneren we ons misschien hoe Salomo op het muilnier van David naar de Gichonbron rijdt om daar tot koning gezalfd te worden (1 Kon 1: 33). Klaarblijkelijk gaat het koningschap gepaard met nederigheid. Een koning wordt niet gezalfd om te heersen maar om te dienen.

'De Heer heeft het nodig.' Dat is wat de leerlingen moeten zeggen tegen de eigenaars van het veulen. De weg van Jezus is niet van aardse triomf, maar van de dienstbare liefde van God. Daartoe is Hij immers gezalfd (Lucas 4: 18-19). De zege is van goddelijke aard. Deze zege is opstanding, nieuw leven, en koninkrijk van de hemel. De mensheid die elkaar ten dienste staat. Dat heeft de Heer nodig.

DS HAROLD SCHORREN
LAURENSPASTORAAT

Meditatie

Naakt

Het was me nooit zo opgevallen. Maar Marcus beschrijft in zijn evangelie het volgende, na de arrestatie van Jezus: 'Toen lieten allen Jezus in de steek en vluchtten weg. Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij Hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.' (Marcus 14: 50 - 52)

Er is een jongeman die Jezus wel blijft volgen. Hij is naamloos. Er zijn veel uitleggers die denken dat het Marcus zelf is geweest. Hij voegt hier dan een autobiografische noot aan zijn verhaal toe. Hoe dan ook, deze jongeman vlucht uiteindelijk naakt de nacht in. Jezus staat er helemaal alleen voor te midden van het arrestatieteam. Nu zou ik heel makkelijk kunnen denken: Nou ja, die Judas, dat is foute boel. En Petrus, met al zijn praatjes maakt hij er een puinhoop van. En die jongeman, nou zeg, die staat letterlijk in zijn nakie. Maar op die manier blijf ikzelf buiten schot.

Is dit verhaal ook niet een doorkijkje naar mijn ziel, naar mijn leven, naar mijn handelen? Wat blijft er van mij over als alle uiterlijke franje wegvalt? Wie ben ik nog als anderen diep in mijn ziel kunnen kijken, mijn twijfels, mijn onzekerheden, mijn scheefgegroeide denkbeelden, mijn opgeklopte ego, mijn wegrennen uit benarde situaties? Dat zou zo maar heel naakt kunnen aanvoelen. En daarom doe ik mijn best om me anders voor te doen, beter voor te doen en misschien ook wel vromer voor te doen. Uiterlijke franje. Ik doe er beter aan om de blik op Jezus te richten. Hij zet onze wereld op zijn kop.

Hij bekleedt ons met liefde. Hij bekleedt ons met vergeving. Hij bekleedt ons met wonderlijke genade. Hij bekleedt ons met gerechtigheid. Je ontvangt een volledig nieuwe outfit. Dat is de impact van zijn sterven en zijn opstanding. En in dat spoor mag je dagelijks je kleding uitkiezen, in de woorden van Kolossenzen 3: 'U moet zich kleden in innig meeleven, in goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld.'

DS TACO KOSTER
KERK IN NESSELANDE

Gedicht

Christen en heiden

De predikant-theoloog Dietrich Bonhoeffer verblijft van april 1943 tot oktober 1944 in een gevangenis nabij Berlijn, verdacht van betrokkenheid bij het verzet tegen het regime. Kort voor de bevrijding, op 9 april 1945 wordt hij omgebracht. Vanuit de gevangenis schrijft hij brieven aan familie en vrienden, waaronder vooral zijn goede vriend en collega Eberhard Bethge. “De bijbel verwijst de mens naar Gods onmacht en lijden; alleen een lijdende God kan helpen,” schrijft hij op 16 juli 1944. Maar ook, dat ‘geloven’ betekent God juist op deze weg te zoeken en na te volgen. In diezelfde dagen schrijft Bonhoeffer dit gedicht, waarin hij zijn gedachten geconcentreerd en indrukwekkend samenvat:

Christen en heiden

*Mensen gaan tot God in hun nood,
smeken om hulp, vragen geluk en brood,
redding uit ziekte, schuld en dood.
Allen doen zo, christen of heiden.*

*Mensen gaan tot God in zijn nood,
vinden Hem arm, veracht, zonder huis en brood,
zien Hem ten prooi aan zonde, zwakheid en dood.
Christenen staan naast God in zijn lijden.*

*God gaat tot alle mensen in hun nood,
verzadigt lichaam en ziel met zijn brood,
sterft voor christen en heiden aan 't kruis de dood,
en vergeeft hen beiden.*

(Vertaling Lieke Frese)

DS MARCO VISSER
PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE GOEDE HERDERKERK, SCHIEBROEK

Meditatie

Het verraad van Judas

In de kerkelijke traditie herdenkt men op de woensdag van de Goede Week het verraad van Judas. De evangelist Matteüs vertelt: “Een van de twaalf, namelijk Judas Iskariot, ging naar de hogepriesters en zei: Wat krijg ik van u als ik Hem aan u uitlever? Ze betaalden hem dertig zilverstukken.”

Judas wordt vandaag de dag nog steeds gezien als de belichaming van verraad en bedrog. Maar wat dreef hem eigenlijk tot zijn daad? Hebzucht, zoals Matteüs beweert? Maar waarom had hij later wroeging nadat Jezus ter dood was veroordeeld? Je zou dit nauwelijks verwachten van een hebzuchtige man.

Sommige bijbelinterpretaties vermoeden dat Judas Jezus helemaal geen kwaad wilde doen, maar hem juist tot actie wilde aanzetten. Want hij droomde van een politieke Messias. Aangenomen wordt dat Judas Jezus met zijn verraad in het nauw wilde drijven. Zodat hij eindelijk de strijd van goed tegen kwaad kon beginnen. Dit zou ook de kus van Judas verklaren. Het is alsof hij wil laten zien: Ik wil alleen het beste voor je. Maar uiteindelijk levert hij Jezus op precies die manier uit aan het mes.

Zo bezien zou Judas geen slechte verrader zijn. Maar wel een tragische figuur. En niet zo vreemd voor ons. Ook wij willen soms alleen het beste en richten daardoor schade aan. “Ik bedoel het alleen maar goed,” zegt een moeder die haar kinderen de lucht ontnemt die ze nodig hebben om te ademen. Of iemand die je voortdurend wil controleren. Uit angst dat dingen verkeerd gaan. De geschiedenis van de kerk is ook te herkennen in de figuur van Judas: Hoe vaak heeft ze Jezus niet verraden omdat ze dacht dat ze de waarheid met het zwaard moest afdwingen?

In Judas wordt ons een spiegel voorgehouden. Misschien is dat de reden waarom hij zo negatief werd afgeschilderd. Omdat we onszelf niet in hem willen herkennen. Volgens de evangelieverhalen zit Judas op Witte Donderdag aan de tafel van het Laatste Avondmaal. En in veel afbeeldingen serveert Jezus hem zelfs het communiebrood. Een troostende gedachte. Judas is uitgenodigd. Net zoals wij worden uitgenodigd. Van een God die vraagt om ons vertrouwen. Zodat we loslaten en niet langer verraden wat ons eigenlijk na aan het hart ligt.

PFARRER STEFAN LEONHARDT
DEUTSCHE EVANGELISCHE GEMEINDE

Bijbel | Johannes 13: 1 - 17

Jezus dient als voorbeeld

Het Pesachfeest is aanstaande. Johannes vertelt gedetailleerd wat er zich in de eetzaal afspeelt waar Jezus en zijn leerlingen zijn samengekomen. Jezus staat op, legt zijn kleren af, neemt een linnen doek en doet die om zijn middel. Dan giet Hij water in een waskom en wast de voeten van de leerlingen.

Het is een ongemakkelijke scene die minutenlang duurt. Hier doet Jezus wat in die dagen werd uitbesteed aan een slaaf. Hij gaat alle leerlingen af. Zelfs Petrus moet eraan geloven. Wanneer Jezus weer aangekleed is zegt Hij: Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

Er zijn gelovigen die deze aansporing letterlijk nemen. Elk jaar wast de paus op Witte Donderdag de voeten van mensen in de marge. Je kan die woorden ook breder opvatten, zoals in lied 538 waar gezongen wordt: 'en net als Jezus worden die 't ons heeft voorgedaan.'

Eerlijk gezegd voel ik bij die woorden weerstand opkomen. Net als Jezus worden, is dat niet veel te hoog gegrepen?

Anders dan zijn collega evangelisten vertelt Johannes niet over de instelling van het avondmaal. Over de tekens van brood en wijn die verwijzen naar Jezus' dood en opstanding. Johannes vertelt het verhaal van de voetwassing. Nu is Jezus' uur gekomen! Hij staat op. Hij legt zijn kleren af, zoals Hij morgen zijn leven zal afleggen, en Hij buigt onder de voeten van wie hem nodig hebben. In wat hier gebeurt worden Jezus' kruisdood en opstanding samengevat.

En vervolgens vraagt Hij: 'Begrijpen jullie wat ik je gedaan heb?' Let op dat woordje 'je', dat in de vertaling is weggefallen. Jezus' voorbeeld is niet een soort instructie op afstand getoond. Maar een daad van liefde. Liefde tot het einde. Aan ons betoond.

En van daaruit nodigt Hij ons uit om mee te doen, in de beweging van zijn Koninkrijk. Om te leven volgens het patroon van de liefde. Liefde die niet zichzelf zoekt maar die ander.

Nee, het is misschien niet spectaculair. Maar in 'gebaren van kleine goedheid' (Levinas) wordt de hoop zichtbaar.

GERRIT VAN MEIJEREN
CLASSISPREDIKANT PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Beeldmeditatie | Goede Vrijdag

Kruisvormig dragen

Het is een last een mens te moeten dragen en zijn of haar lijden. Dat kost kracht en het is groot. Het vraagt om een breed gebaar met sterke armen. En je moet er stevig voor op je benen staan.

De gewonde, de beroofde, die daar ligt langs de weg. Die is achtergelaten. Die geeft niet mee. Hoe krijg je die op die ezel?

Hij of zij is groot en lang. Net zo lang als de ezel. Ook een koppig dier dat niet meegeeft.

Het is een wonder hoe sterk de barmhartige Samaritaan is om die mens op te tillen en tegelijk met zijn benen wijd de ezel in bedwang en stil te houden.

We zien het beeld dat het is gelukt. De mens rust op de ezel en wordt ondersteund door de armen van de Samaritaan.

Vanaf het pad kijkt alleen de ezel de toeschouwer aan. Een lage blik. Een grappig oor. De gewonde mens kijkt niet helder meer en lijdt.

De barmhartige samaritaan heeft een ingespannen blik. Er is kracht nodig. Er is een last naar boven gedragen en opgetild. En nu dat werk is gedaan, kijkt die blik verder, de wereld in, want er is nog een tocht te gaan. Iemand moet nog ergens gebracht worden.

De beroofde mens, de ezel die draagt en de barmhartige Samaritaan. De Samaritaan staat rechtop en stevig wijdbeens. De ezel en de gewonde mens zijn even lang en zien we horizontaal. Bij elkaar vormen deze drie een kruis.

Het is goede vrijdag. Aan het kruis genageld is het lijden. Een mens draagt het lijden tot aan het kruis. Een kruis wordt rechtop gezet op Gogoltha. Zie de mens.

Wat draagt een mens veel lijden. En wat een last is het een mens te moeten dragen en zijn lijden.

Christus omvat dit beeld. Hij is de koning op een ezel. De ezel draagt nu de zwaarste last.

Christus is de barmhartige Samaritaan. Hij tilt op en draagt in een breed veelomvattend gebaar. En Christus is de mens, beroofd en gebroken. Achtergelaten.

ELINE BAGGERMAN
PREDIKANT PROTESTANTSE GEMEENTE OVERSCHIE

Gebed | voor Stille Zaterdag 2025

Kwetsbare God

Kwetsbare God.

Barmhartige, kwetsbare God.

Hoe lang zijn drie dagen?

Hoe lang zijn drie dagen eenzaamheid?

Hoe lang duurt de nacht, voor wie nergens meer in gelooft?

Heeft het zin om te bidden, als er niets meer te verwachten is?

Heeft het zin om te wachten op een leven dat toch al zo kort is, en fragiel?

Wij wachten in de kou.

Onze zielen zijn verkleumd.

Niet slechts lijdzaamheid, maar ook woede en agressie broeden in ons hart.

Ontwapen ons.

Versla ons met uw naakte kwetsbaarheid.

Verdrijf de duisternis met de dageraad.

Voor allen.

Voor ons.

Amen.

DS MARTIJN VAN LEERDAM
PAULUSKERK

Bijbelstudie | bij Johannes 20: 1-18

Maria!

Ze had Hem willen dienen tot in de dood. Vroeg in de morgen gaat ze naar zijn graf. Marcus heeft het over drie vrouwen met geurige olie. Johannes noemt alleen Maria van Magdala. En laat het aan ons om ons in te leven in haar motieven. Ze heeft veel aan Jezus te danken. Hij is haar levenslijn geworden, ze vond door Hem haar bestemming. Maar het kruis nam Hem op een gruwelijke manier weg. De enige manier om Hem nu nog te dienen is bij zijn dode lichaam te zijn.

Paasmorgen begint in het donker. Opstanding begint in de diepte. Ook voor Maria van Magdala. De steen blijkt weggehaald, het lichaam is verdwenen. Nadat Simon Petrus en de andere leerling dat geconstateerd hebben blijft ze weer alleen over. In verwarring. Verdrietig. Want hoe volg je een Heer die er lijfelijk niet meer is? Hoe houd je het volle leven vast dat Hij je schonk zonder een tastbaar teken van zijn bestaan? In de woorden 'Maria stond bij het graf en huilde' worden we zelf bij het graf gezet. Hoe dien je een gekruisigde Heer?

Zo gefocust is ze op de leegte dat ze de Opgestane niet herkent. Om te zien dat het licht is geworden moet ze anders leren kijken. Dan noemt Hij haar naam: "Maria!" Als ze zich omkeert voegt Hij daaraan toe: "Houd Me niet vast". Dat dienen tot in de dood kan ertoe leiden dat ze teveel wil bewaren wat geweest is. Maar deze Opgestane Heer zal op een andere manier nabij zijn. En daar hoort een nieuwe manier van dienen bij. Maria wordt hier geroepen om Hem te dienen in het leven. Hij blijft haar meester, maar nu op zo'n manier dat zij zijn liefde de wereld in moet dragen.

De Paasboodschap is niet alleen dat Jezus is opgestaan, maar ook dat Hij ons aanspreekt. Om ons steeds weer opnieuw naar Hem om te keren. Om ons op te richten en dienaar te worden van zijn barmhartigheid en zijn gerechtigheid. In het vertrouwen dat die sterker zijn dan iedere macht die ons naar beneden trekt.

Gezegend Pasen!

DS MARIANNE BOGAARD
PROTESTANTSE GEMEENTE KRALINGEN

Colofon

redactie: Marianne Bogaard
Jan Reijm
Harold Schorren

info: predikant@laurenspastoraat.nl

lay-out: Leonard de Vos

cover foto: Peter van Wijk

***Het Rotterdams 40dagenboekje 2025 is een uitgave van het
Convent van Kerken en Synagogen***

www.conventvankerken.nl
info@conventvankerken.nl

RSIN nummer: 8122 31 764
IBAN: NL 41 TRIO 0788 8271 62
Kamer van Koophandel: 2434 7325
Postadres: Hang 7, 3011 GG Rotterdam

